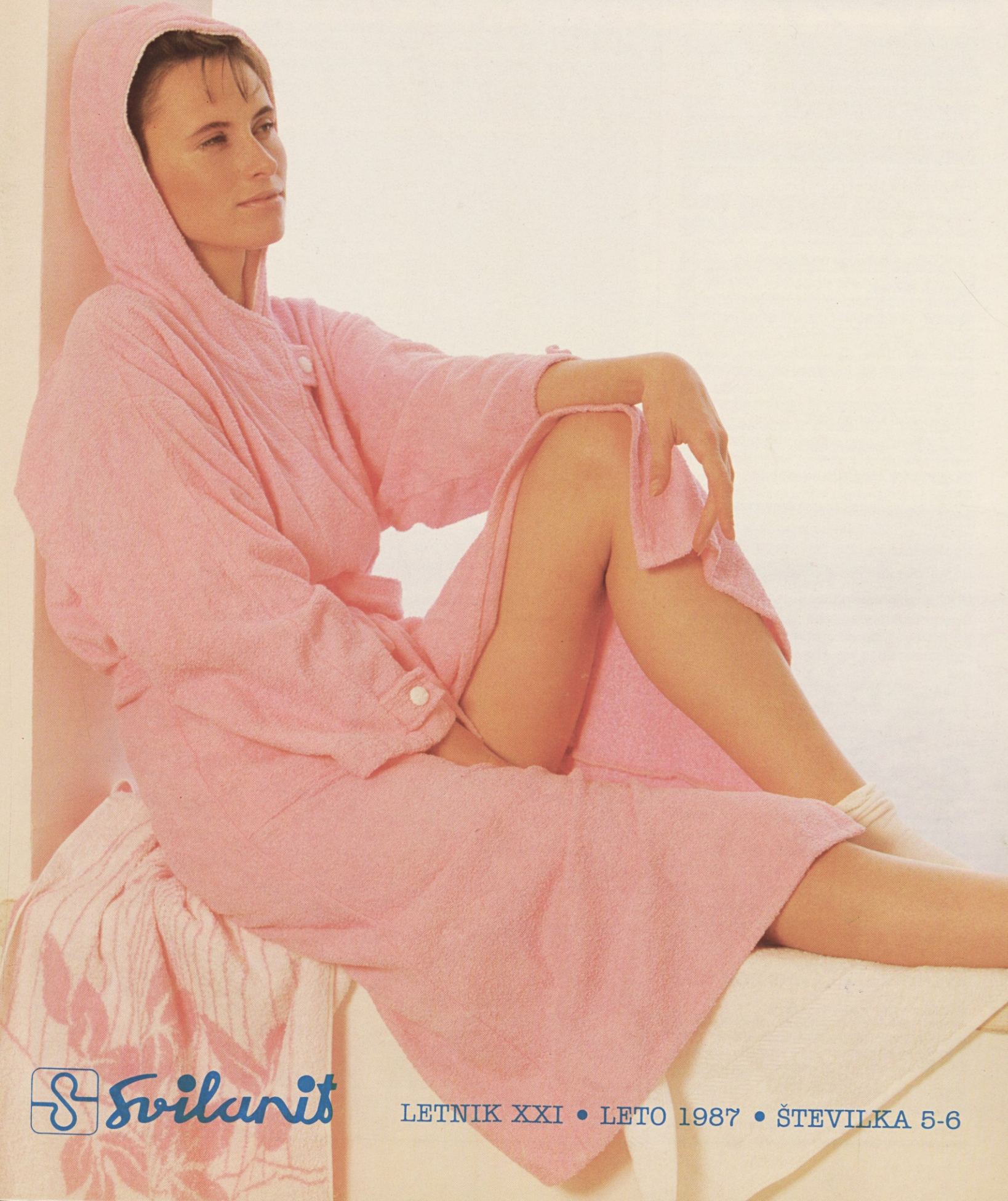

KAMNISKI

TEKSTILE

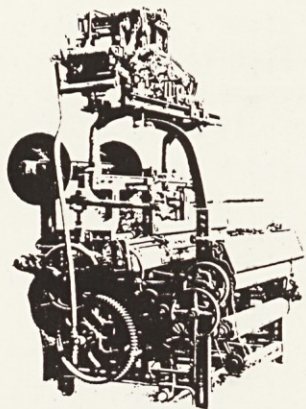

 Svilanit

LETNIK XXI • LETO 1987 • ŠTEVILKA 5-6

Vsebina:

Osrednja tema: Počitniški direndaj	1
Iz uradnih listov za življenje: Sprememba zakona o združenem delu	5
Zanimalo vas bo:	7
Proizvodna dogajanja: Modernizacija proizvodnje se je začela	8
Iz dela DPO in društev: Srečanje v Kamniški Bistrici	9
Naš sindikalni izlet	10
Sreča in smola sta si na gasilskem tekmovanju podali roki	12
Z DITT-om v Srbijo in na Kosovo	13
Športne novice:	15
Skupnih petnajst let	16
Prisluhnimo apelu šolnikov	17
Delavec za strojem ni kriv za izgubo tovarne	18
Ljubo doma, kdor ga ima!	19
Nasmejani novi sreči na pot	20
Svilanit brez svojih upokojenk ne mora	21
Oglasite se še	22
Upokojili so se: Rezka Vrankar, Pavla Uršič, Minka Kobetič	23
Dobrodošli med nami: Edvard Peperko	23

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
Letnik XXV. št. 5 – 6 1987
Glasilo delovne organizacije
»SVILANIT« Kamnik

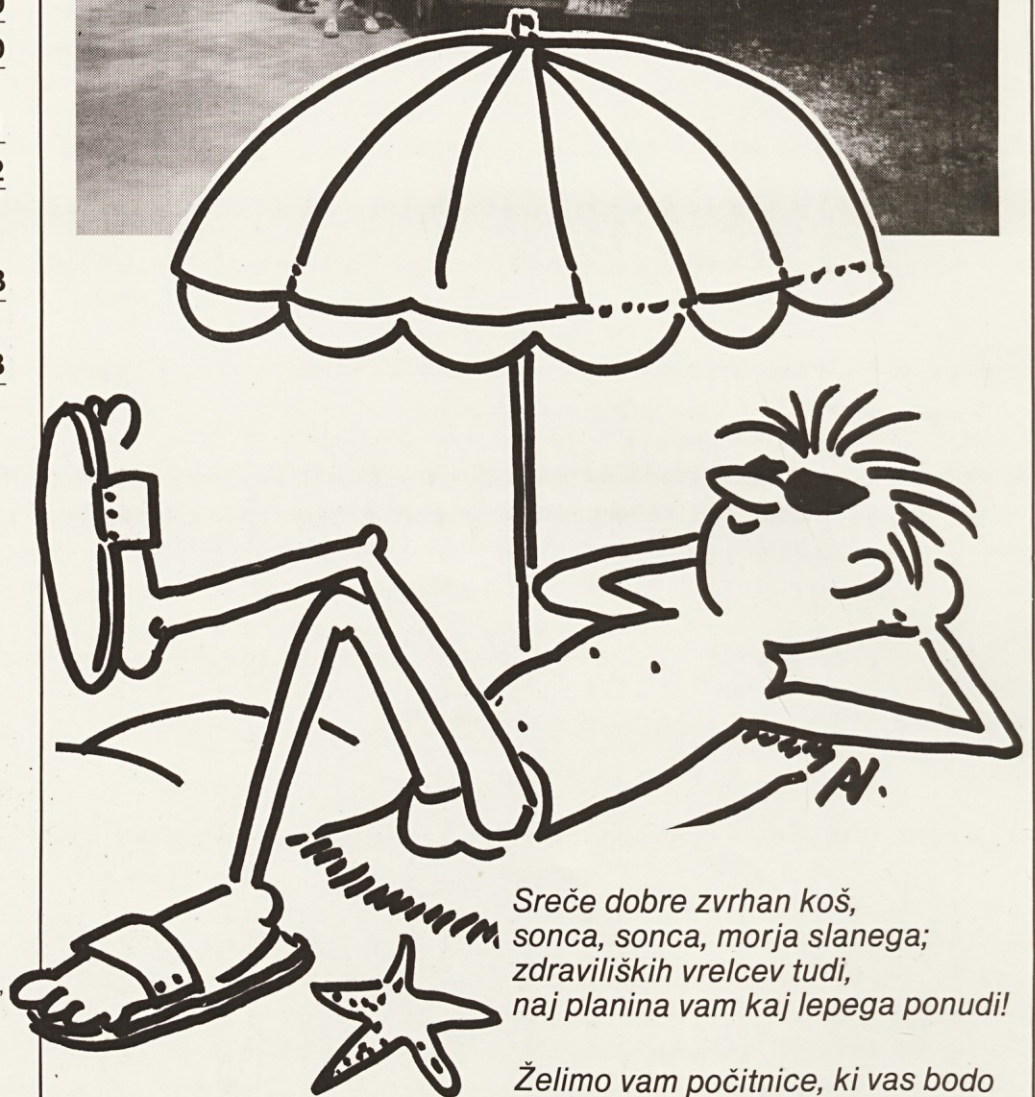
Glasilo urejuje uredniški odbor
Anka Hubad, Anton Jerman, Janez Kimovec,
Marinka Gomiršek, Marinka Pinterič
Odgovorna urednica: Mija Senožetnik
Tehnični urednik: **Ivana Skamen** in
Andrej Verbič

Naklada: 900 izvodov
Grafična izvedba: **Franjo Jereb** – Idrija

POČITNIŠKA POPOTNICA

Marljiva počitniška ekipa je postorila vse, da se bomo dopustniki v naših počitniških hiškah na dveh kolesih lepo imeli. Za slovo se je še nastavila foto objektivu, nato pa se je odpeljala proti domu.

*Sreče dobre zvrhan koš,
sonca, sonca, morja slanega;
zdraviliških vrečev tudi,
naj planina vam kaj lepega ponudi!*

*Želimo vam počitnice, ki vas bodo
najbolj razveselile!*

POČITNIŠKI DIRENDAJ

Osrednja tema

Pa smo jih le dočakali! Počitnice namreč: veselje in radost prostosti in svobode! Radi jih imamo, saj z njimi zaživimo nov, »začasni« hišni vozni red, včasih kar pod milim nebom; zjutraj nismo jezni na budilko, saj ta molči in ima tudi »zaslužene« počitnice (le koliko je morala siročica prestat med letom, ko smo mrkih pogledov tolkli po njeni kapici, da smo jo »srako« utihnili); skupaj z otroci zajtrkujemo in kar verjeti ne moremo, da so že tako odrasli; pogled na zakonsko tovarišico nas ne vara: počitek jo dela mlajšo in privlačnejšo; na naše moške se ne jezimo, saj nam na počitnicah radi priskočijo na pomoč (ta glavni so pri peki na žaru, ki nam v počitniških dneh nadomešča lonce in kozice); če nam kopalke ne bi odkrivala kakšnega kilograma odveč, bi bili »OH« in »AH« zadovoljni s počitnicami!

Počitniški živ-žav že maja

»Pa jih bomo dočakali«, smo si od-dahnili ob pogledu na velike bele plahte papirja na oglasnih deskah, ki so oznanjale vse »srečnike«, ki bomo dopust preživeli v Svilanitovih počitniških objektih: nekateri v počitniških prikolicah, drugi v »viktorijanskih sobah« na Rabu, tretji zopet v ljubkih hišicah v Novigradu; nekateri bodo zadovoljni tudi s počitnicami v planinski koči na Veliki planini. Letos smo počitniškim »poslasticam« dodali še dva cukrčka: garsonjeri v Maredi, sicer majceni, a luštni; počitniška hišica v Čatežu pa je tudi prava zapeljivka vsem, ki si želijo pred vsemi počitniškimi dobrotami – *zdravja*.

Tako se nam je nekaterim srečnikom že meseca maja odvalil kamen od srca in smo se brezskrbni predali velikim počitniškim načrtom.

A med temi smo bili tudi manj srečni: zaman smo iskali svoje ime na velikem belem papirju in »opeharjeni« za brezskrbno načrtovanje počitnic smo bolj ali manj kritično ugibali, zakaj tudi sami nismo na »razglasni« deski. Pa se je začel majski živ – žav . . .

Čarobna formula oj kakšna si?!

Za začetek malo statistike: za letovanje v naših počitniških objektih se je prijavilo tristo delavcev, torej tristo upajočih, da bodo počitnice preživeli čim lepše, predvsem pa po čim bolj ekonomični računici. Dvestosedemindesetdesetim delavcem se je sreča nasmehnila in jim upe izpolnila, triinštridesetim delavcem pa so upi padli v vodo. Od teh je trideset delavcev letovalo v preteklem letu, sedem delavcev pa je v delovni organizaciji od šest do dve leti; torej prvi niso bili razporejeni na letovanje zaradi »kazenskih točk« (ker so lani počitnikovali), drugim pa je kriterij delovne dobe prinesel borno število točk. Trije delavci, ki že lani niso koristili Svilanitovih počitniških kapacitet tudi letos niso prišli v seznam koristnikov. Vzroke smo na-

šli v njihovih željah, ki so bile omejene le na določen kraj in čas letovanja.

Komisija za družbeni standard se je na vse kripnje trudila, da bi razporedila vse tiste delavce, ki lani niso letovali v Svilanitovih počitniških objektih, a povsem ji to le ni uspelo. Ve morda kdo čarobno formulo, po kateri bi komisija lahko razporedila v enem tednu v tri počitniške hišice osemnajst prosilcev (z družinami seveda)? Ker te formule ni vedela, so bile posledice neizogibne: trije razporejeni »dobitniki« postanejo kost za glodanje petnajstim nerazporejenim, večini izmed njih takšnih, ki že več let niso letovali v naših počitniških objektih in prepričani, da ga ni v Svilanitu, ki bi ga spodrinil . . . Ker komisija ta grenka razočaranja dobro pozna, se je močno potrudila, da je v počitniške hišice v Novigradu razporedila čim več delavcev, seveda na kakšne druge termine, nekaj teh pa je razporedila v počitniške objekte drugam.

A nekaj razočaranih delavcev je vendarle ostalo, s svojimi bolj ali manj objektivnim razmišljanjem in ugibanjem, zakaj so ostali na cedilu. Iz teh je vznikla tudi *pobudna* za spremembo pravilnika o razporejanju delavcev v počitniške kapacitete DO.

Pravilnik in točkovnik na rešet

Komisija za družbeni standard že nekaj let razporeja delavce na letovanje po pravilniku in točkovniku, ki vsebuje različne kriterije in dajejo določenim skupinam delavcev prednost pri letovanju. Točkovnik vsebuje: kriterij letovanja v preteklosti, delovno dobo v tovarni, obveznost otrok do šole, kolektivni dopust delavcev, delovne pogoje in socialno varstveni položaj delavca in njegove družine. Ti kriteriji nam prinašajo delavcem Svilanita različno število točk, po teh pa smo razporejeni v različne »predalčke«: ene v najvišje, druge v malo nižje, nekatere pa v čisto spodnji predal, v katerem lahko le upaš, da se bo kdo od »dobitnikov« odjavil in boš zapolnil njegovo mesto.

Kdo v zgornjem in kdo v spodnjem predalu?

V zgornjem predalu se znajdejo vsi tisti delavci, ki dobijo precejšnje število točk zaradi delovnih pogojev in planiranega kolektivnega dopusta. To sta četrti in peti kriterij točkovnika, ki prinašata delavcem šest ali devet točk prednosti pred delavci, ki do teh točk niso upravičeni.

Večina delavcev v Svilanitu pristane v srednjem predalu, pod pogojem, da nismo kaznovani z negativnimi točkami zaradi letovanja v minulem letu. To smo v glavnem delavci, ki delamo po eno ali dvoizmenskem delavniku, v ne prehudem ropotu in nimamo s planom določenega kolektivnega dopusta.

Čisto v spodnjem predalu smo se našli predvsem delavci, ki smo letovali v preteklem letu v počitniških objektih naše tovarne, pa smo se prijavili za letovanje z upanjem, da se bo kdo iz zgornjega ali srednjega predala odjavil. Večini prijavljenih za Rab pa se nasmehe tudi sreča, saj zanimanja za letovanje v počitniškem domu ni tako veliko kot za ostale počitniške objekte.

Kaj pa pravzaprav pomenijo kazenske točke?

Vsem delavcem, ki so lani letovali v tovarniških počitniških objektih zmanjšujejo število zbranih točk za štiri in jih tako loči kar osem točk do delavcev, ki lani niso koristili tovarniških ugodnosti, saj za »neletovanje« v preteklem letu dobi delavec štiri točke.

Ali je tako prav?

Torej je naš točkovnik takšen, da izbere več kandidatov iz proizvodnih obratov zaradi težjih delovnih pogojev in s planom določenih kolektivnih dopustov in izloči več kandidatov, ki opravljajo delo v ugodnejših delovnih pogojih in si planirajo dopust v dogovoru z vodjem dela in sodelavci.

Odgovor na vprašanje iz podnaslova je bil pritrdilen s strani komisije za družbeni standard, predsedstva sindikata in delavskega sveta delovne organizacije. S tako določenimi kriteriji v točkovniku smo dali prednost določenim kategorijam delavcev in s tem dokazali solidarnost in tovarištvo.

Kljub takšnemu stališču ne verjamem, da so v to prepričani vsi, ki dvomijo v pravičnost obstoječega načina razporejanja počitniških kapacitet. Ti namreč menijo, da so delavci zaradi teh »neprijetnosti« žele nagrajeni pri osebnem dohodku in so jim dodeljene še razne druge ugodnosti (več dni letnega dopusta, pogostejše preventivno okrevanje ...).

Temu razmišljanju ob rob postavljam še drugačno: ali jim vse te »ugodnosti« poplačajo neprespene noči, oziro-

Pa zakaj toliko o tem razmišljam?

Z vseh plati želim pretehtati pobudo sodelavke iz DSSS, ki se nanaša na predlog spremembe oziroma dopolnitve Pravilnika o razporejanju počitniških kapacitet. Zaradi spleta okoliščin pobudnica ni bila razporejena v počitniške kapacitete DO, čeprav tudi v preteklem letu ni koristila tovarniških objektov. Pač pa je bil v tem času razporejen zakonski par, ki je že v preteklem letu letoval v »Svilanitovih« objektih.

Na prvi pogled zadeva res diši po »kričavi« ampak komisija je po številu točk razporedila zakonca, obravnavala pa je le enega od njiju, torej tistega, ki se lani ni prijavil, ampak saj se je prijavila

njegova zakonska tovarišica. Tako sta imela pobudnica in delavec iz zakonskega para enake pogoje pri kriteriju letovanja v preteklosti, delavec pa je pridobil bistveno večje število točk zaradi pogojev dela in kolektivnega dopusta. Morda zveni nenavadno, a zaposlena zakonca v Svilanitu se pri razporejanju na počitniško letovanje obravnavata vsak zase in uveljavljata pravice za letovanje eno leto en član zakonske skupnosti, drugo leto pa drug član.

Pobudnica za spremembo točkovnika navaja tudi primer, ko delavka iz strokovnih služb TOZD FROTIR, ki že več kot deset let ni letovala v naših počitniških objektih, ni bila razporejena na željeni termin, čeprav je zaradi daljšega »nekoriščenja« počitniških kapacitet dobila precejšnje število točk. Trdi-

Počitniška delovna brigada se že vrača iz Lošinja

Da se tla ne bodo gugala

ma za to namenjene dopoldneve, okvare na zdravju ...

Če želimo biti med seboj enakopravni

Potem moramo tudi vsi iz ugodnejših delovnih pogojev kdaj v proizvodne prostore, na popoldansko in nočno delo in na dopust takrat, ko ga bomo imeli označenega v delovnem koledarju. Pa pri tem ne mislim, da je nam z rožicami postlano; daleč od tega; tudi nas zbode velikokrat kakšen trn, ki nam zagreni delovni dan, marsikdaj boli še dolgo v popoldne in nam celo spati ne dá. A vedno in vsak dan le ni tako; če nam kakšen dan delo ne gre najboljše od rok, lahko zamujeno postorimo naslednji dan; v očeh ne nosimo ustrujenosti nočnega dela in las nam ne beli bomžni prah ...

K sreči Stane sme delati na višini

tev drži, vendar drži tudi to, da so bili v tem času prijavljeni med številnimi drugimi tudi trije prosilci, ki s svojimi družinami še nikoli niso letovali v počitniških objektih delovne organizacije. To jim je prineslo še večje število točk in seveda prednost pred delavko iz omenjenega primera.

Vsebina pobude je naslednja: »V pravilnik naj se vnese še določilo, da delavec, ki je prejšnje leto letoval v naših počitniških kapacitetah, če sta zaposlena mož in žena v delovni organizaciji pa lahko dve leti zaporedoma letujeta, da pa so naslednje leto v prioriteti prosilci, ki prejšnje leto niso letovali na glede na točkovnik in šele, ko bi bili ti razporejeni, se v še proste kapacitete razporedi lahko tiste prosilce, ki so letovali prejšnje leto in bi te določili na

osnovi zbranega večjega števila točk po točkovniku.«

Na kratko povedano, naj bi vsako drugo leto prišli na vrsto vsi delavci, ne glede na kriterije po točkovniku, ta pa bi se uporabljal le še za delavce, ki so v preteklem letu koristili kapacitete.

Če bi bila dana pobuda sprejeta, se bojim, da bi padla že na prvem izpitu: delavec, ki je že vrsto let zaposlen v DO, recimo za nameček opravlja še delo v težkih delovnih pogojih, bi moral »obvezno« odstopiti prostor sodelavcu, ki je morda šele pred kratkim odprl Svilanitova vrata, nima niti šolo-obveznih otrok... Seveda bi omenjena pobuda vsake tri leta zakonskemu paru odredila počitnice doma, kar pa ne bi doletelo vseh tistih delavcev, ki imajo zakonskega tovariša v drugi delovni organizaciji in letujeta izmenično

zdaj v naših, zdaj v njihovih počitniških kapacitetah.

Pobudi ob rob

Pobuda, zgrajena na dvomih v pravičnost točkovnika in pravilnika seveda in iz trte zvita in je s stališča gledanja na problem z ene plati povsem razumljiva: Vseh »anomalij« (odstopanj op.p.), kot jih pobudnica navaja, pa naj velja takšen ali drugačen točkovnik, ne bo odpravil noben sistem. Kajti dokler se delavci med seboj razlikujemo po delovnih nalogah in delovnih pogojih, bo vedno takšen, da bo enim »dajal« prednost, drugim pa upe, da si bodo ti delavci kdaj pa kdaj skušali sami organizirati letni dpoust. A vendar premislek ni odveč: delo in delovni

Nežka je prinesla vedro vode, ...

... da je Polona lahko pomila posodo

Pred odhodom se je Ivan očedil

pogoji v tovarni nam prinašajo dobre in slabe strani: nekaterim vsak dan na delu, drugim pa le teden ali deset dni v letu!

Novim razmišljanjem naproti

Pobuda je sprožila razmišljanje, kako bi odnos do koriščneje počitniških kapacitet DO Svilanit postavili v takšne okvire, ki bodo »pravični« tudi za tiste naše sodelavce, ki počitniških kapacitet DO nikoli ne koristijo (teh je kar precej). Je prav, da dobijo enako višino regresa za letni dopust tisti, ki so še enkrat »regresirani« s koriščenjem naših počitniških objektov kot tisti, ki si počitnikovanje urejajo po svoje (torej tudi v primerih, če so se za razporeditev prijavili, pa iz takšnih ali drugačnih razlogov niso bili razporejeni)?! Nismo morda dolžni koristniki

naših počitniških kapacitet prispevati delček več za regresiranje počitniških objektov? S tem bi uresničili načelo, da za organizirano letovanje delavcev v Svilanitu prispevajo več tisti delavci, ki bodo regresirano letovanje tudi uživali.

Da bi izenačili zaposlene delavce z delavci – zakonci glede stroškov letovanja bi bilo nemara pravičnejše, da bi bil do cene letovanja naših delavcev upravičen samo tisti zakonec, katerega počitniški objekt je bil dodeljen, medtem ko bi njegov zakonski tovariš, čeprav tudi delavec Svilanita, prispeval za stroške letovanja toliko, kot pa zaposleni svojci v drugi delovni organizaciji.

In utirajo se še nove misli: je prav, da delavec, ki je »po kazni« razporejen v pred in posezoni plača enako ceno storitev kot delavec, ki letuje v »špicu« sezone (tu bi lahko napravili izjemo le pri tistih delavcih, ki imajo s planom določen dopust v glavni sezoni)?

Morda bi bilo našim upokojemcem dobrodošlo letovanje v pred in posezoni na Rabu po »upokojskih cenah«?!

O tem in še marsičem razmišljamo in veseli bomo še kakšne vaše pobude. Nič ni tako dobro, da bi ne moglo biti še bolje; zaradi pobude smo pogledali naše počitnikovanje pod drobnogledom in ugotovili – pa saj o tem sem se razpisala že na dolgo in široko . . .

* * *

Živ – žav se nadaljuje

Predpočitniški direndaj ne mine brez pridnih rok naše počitniške ekipe; naši sodelavci iz enote vzdrževanja in energetike so postorili marsikaj, da se bomo na počitnicah lepše imeli.

Že meseca maja so »ozaljšali« počitniški dom na Rabu in zasadili trto; da bi se kdo preveč ne razveselil, vince še ne bo kamlu priteklo, pa tudi sicer smo jo posadili zaradi sence, ki bo dobrodošla v vročih dneh. Glava nas je nekaj dni močno bolela zaradi upravnika počitniškega doma. Prijavljeni se je tik pred zdajci premislil zaradi zasluzka, saj je pričakoval višjega; glavobola nas je rešil naš upokojeni sodelavec Šibic Miro; prepričani smo, da je problem rešen najbolje in da se vsem dopustnikom na Rabu pod njegovim skrbnim pogledom ne bo slabo godilo.

Hiške v Novigradu so dobile nove »kápice«, tako se lahko odpravite vsi brez skrbi na dopust, če tudi bo slabo vreme, saj so strehe narejene iz novih salonitk.

Tudi hišice na dveh kolesih vas pričakujejo odprtih rok: zato so poskrbeli Stane, Ivan, Andrej, Polonca in Neža, ki so se pravkar vrnili s 5-dnevnega rajžanja po avtokampih. Pot jih je najprej peljala na neprivilih sedežih v

kombiju do Malega Lošinja. Tako je del minil v stalni pripravljenosti, da bi jih kakšen ovinek ne presenetil, k sreči pa so vijake našli na poti iz Lošinja, tako da so se potniki otresli skrbi. Prikolici na Malem Lošinj – kampu Poljani – stojita že nekaj let na istem mestu, kjer ne manjka sence in je tista velika luža tako blizu, da nas novi cikli do plaže ne bodo ožulili. Srečen prihod na Lošinj in dobro opravljeno delo so proslavili s piknikom.

Od tu jih je pot vodila v Pulo, kjer v avtokampu Medulin domujejo tri prikoliče. Kar verjeti niso mogli gneči, v katero so stisnili naše morske hišice; a nejevolja ni pomagala, saj bi jih lahko prestavili na drugo mesto le s helikopterjem. Jezni na druge, ki so nas stisnili v tak počitniški sendvič, so se lotili dela, k »dobremu« razpoloženju pa je prispeval dež, da so bili fantje vsi premočeni. Vedno razpoloženi Polona in Nežka, ki sta ta čas »vedrili« v kombiju, sta tokrat ostali brez besed in nasmeha.

Boljše volje je naša ekipa postala v Vrsarju, avtokampu Funtani, kjer je ena prikolica na hribčku, z lepim pogledom na morje, druga pa pod njim, žal tudi ta z vsemi možnostmi, da si bodo dopustniki lahko s sosedi gledali drug drugemu v krožnik.

Večer tokrat ni bil namenjen pikniku, pač pa spodbujanju naših košarkarskih asov na tekmovanju evropskega prvenstva.

Največ dela so imeli v Uliki, raju nagecev. Lotili so se pravega »mišjega« raziskovanja, ki je rodilo sadove; na naše veselje in na žalost malih prebivalcev so odkrili njihovo domovanje, jih pregnali in za vse večne čase zabilo luknjo. Ker je bilo vreme sončno, so vse stvari iz prikoliče odnesli na plan in jih pošteno prezračili. Poleg tega, da so zakrpali mišjo luknjo, so to storili tudi s stropom in prelepili stene z novo, lepo tapeto. Sicer pa so se naši pohvalili, da stoji prikolica na lepem mestu: morje je tako blizu, da bi kakšen korenjak celo pljunil lahko vanj.

Delo so zaključili v Umagu; za zaključek si je naša popotna ekipa privoščila kosilo v samopostrežni restavraciji po zelo solidni ceni: 2.500 din.

Naša sezonska snažilka je bila še najbolj razočarana zaradi stanja inventarja v prikolicah. Čeprav je bil lani v

dobršni meri obnovljen, je letos v prav žalostnem stanju: teflonke so razrezane, veliki noži so izginili . . .

Seveda je naša delovna ekipa takšna, da si zasluži vso pohvalo: Andrej, ki jo vozi in skrbi za inventar v prikolicah je tak fant, da rad prime za vsako delo; pa tudi pri peki na žaru je tak mojster, da bi se ga splačalo še kdaj »porabiti«.

Stane je vodja morske odprave, k sreči ni strog, pa tudi pri delu nič »šefovski«. Delal je vse od kraja, pa še za kakšno rundo je moral dat, če so njegovi »delavci« delo dobro opravili!

Ivan je sicer »šef« počitniških objektov z bolj trdnimi nogami kot jih imajo prikoliče, tokrat pa samo član odprave, je takšne vrste človek, da iz vsega česar se loti, nekaj »rata«. Lesena tla zna položiti, da »vaser vaga« tudi za malenkost ne zaniha. Pa tudi sicer je tak mojster, da bi bil lahko vzor IMV-jevim serviserjem.

Nežka, Nežka, vedno nasmejana, poleg tega, da je naše udarnike zabavala s šalami, je seveda zelo pridno delala.

Polona, naša kurirka, se za nekaj dni prelevi v sezonsko čistilko; čeprav ji od velikega dela včasih kar sapo jemlje, ji dobre volje in smeha nikoli ne zmanjka.

Tudi cukrčka bosta . . .

Nestrpno smo pričakovali klic iz Mareda, ki bi nas odrešil skrbi ali bosta garsonjeri pripravljene za počitnikovanje. Telefonski klic vodja gradbišča nam je odvalil ta težki kamen skrbi in v ponedeljek se bo tovarnjak z »manjšim« ovinkom v Lescah, odpravil s pohištvo in mojstri proti Maredi. Tokrat med mojstri ne bo manjkal tudi Franc'l, ki sicer skrbi za počitniško hišico na Veliki planini in v Čatežu, obe vzorno urejeni. Zato pričakujemo, da bo s sodelavci in mojstrom Homarjem uredil garsonjeri tako, da se bomo v njih lepo imeli.

Dober dan, počitnice

Kljub deževnim dnevom, ki so nas spremljali v počitniškem direndaju, nam je bilo v splošno kadriški službi preneseno vroče. Upamo, da ne zama!

Ivana Skamen

Iz uradnih listov
za življenje

SPREMEMBA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Sprememb in dopolnitev zakonodaje smo se glede na pogostost sprememb in številčnost zakonov že kar navadili, toda ob spremembah zakona o združenem delu to dogajanje spremljamo in sodelujemo v razpravi z nekoliko drugačnim odnosom. Od leta 1976, ko je bil zakon o združenem delu sprejet, je ta tako imenovana mala ustava doživela nekaj malenkostnih popravkov, ne pa večjih sprememb.

Predlagane spremembe so nastale na osnovi razmišljanj in razprave o kritični analizi političnega sistema kot dokaz razvoja in potrebe po spremembah gospodarskih in samoupravnih odnosov, pa tudi kot potreba ponovne opredelitve nekaterih področij, ki v praksi niso bila dosežena po intenciji ZZZ. Predlagane spremembe ZZZ obsegajo okoli tretjine zakona, nekatere spremembe pa bo potrebno izvršiti še po spremembah ustave. Prisotne so dileme o tem, zakaj ZZZ spreminjati v dveh delih in zaradi racionalnosti izvesti njegove spremembe ob spremembi ustave, stopnja razvoja in ureditev nekaterih odprtih vprašanj pa ob tem narakuje čim hitrejšo pot razrešitve.

Spremembe obsegajo skoraj vsa področja oz. poglavja ZZZ, pa se ob obravnavi te problematike dotaknimo le tistih vprašanj, ki so bila ob razpravi izpostavljena v naši DO, kjer so poleg članov predsedstva OOS sodelovali tudi kadrovske delavci kamniške občine.

16. člen

61. člen se spremeni, tako da se glasi:
»V temeljni organizaciji, katere proizvodi in storitve se prodajajo na domačem in tujem trgu, pridobivajo delavci dohodek temeljne organizacije iz celotnega prihodka, ki se ustvari s prodajo teh proizvodov in storitev po cenah na trgu.

Temeljna organizacija daje svoje proizvode in storitve v promet prek delovne organizacije.

Ce naravna dela in način poslovanja določene temeljne organizacije zahtevata, da je ta temeljna organizacija svoje proizvode in storitve v promet neposredno, kar se določi s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo.

Temeljna organizacija iz tretjega odstavka tega člena lahko daje svoje proizvode in storitve v promet tudi prek sestavljene organizacije združenega dela in prek druge oblike združevanja, v katero je združena ta temeljna organizacija ali delovna organizacija, v katere sestavi je, kar se določi s samoupravnim sporazumom o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela.

Ob predlagani spremembi se zastavljata dve vprašanji:

– ali bo možno doseči oblikovanje cen v takšni zasnovi za področje vseh proizvodov in storitev, ali le za tiste, ki so splošnega pomena za vso državo in je interes širše družbenopolitične skupnosti nujen, sicer pa naj cene oblikuje trg z zakonitostmi ponudbe in povpraševanja,

– ali bo v skladu s predlogom predhodnega člena ki določa, da TOZD daje svoje proizvode in storitve v promet prek DO povečana vloga DO kot poslovnega subjekta. Če TOZD ima svoj proizvodni program in predstavlja tudi zaključeno tehnološko celoto, v novem predlogu ni čutiti bistvenih sprememb, če pa to ni, pa se postavlja vprašanje smotrnosti organiziranja TOZD. S takšno opredelitvijo bi se nekoliko zmanjšal obseg administriranja navzven, ne pa tudi notraj DO, in bi kazalo prepustiti odločitev o uporabi žiro računa DO oz. TOZD delavcem glede na razmere v DO in med TOZD v sestavi DO. V načelu pa se krepitev položaja DO podpira.

Kar nekaj členov ZZZ ponavlja določbe Zakona o celotnem prihodku in ker gre v obeh primerih za temeljne zakone bi verjetno zakon o združenem delu lahko v tem poglavju skrajšali z določbo, da se pri ustvarjanju prihodka ter razporejanju dohodka uporabljajo določbe obračunskega zakona.

86. člen

Drugi odstavek 172. člena se nadomesti s tremi novimi odstavki, ki se glasijo:

»Če sta za opravljanje določenih del oziroma delovnih nalog določeni dve stopnji strokovne izobrazbe, ima pri izbiri prednost kandidat z višjo stopnjo strokovne izobrazbe, če izpolnjuje tudi druge pogoje.

Delavski svet oziroma komisija mora izbrati kandidata, ki izpolnjuje pogoje, objavljene v razpisu oziroma oglasu.

Če nihče izmed kandidatov ne izpolnjuje pogojev, lahko delavski svet oziroma komisija razpiše nov razpis oziroma oglas.

V načelu ni pripomb, da dviguje izobrazbene strukture zaposlenih, toda boljše izpolnjevanje pogoja izobrazbe ni tudi vedno zagotovilo za boljše opravljanje dela. Prednost pri izbiri naj bi imel kandidati, ki ima najboljše pogoje glede na razpis ali objavo, izobrazba pa je le eden izmed kriterijev. Če pa se prijavi le en kandidat, pa izbira vedno ni smotrna in naj se prepusti komisiji oz. DS, da se izbira opravi ali ne.

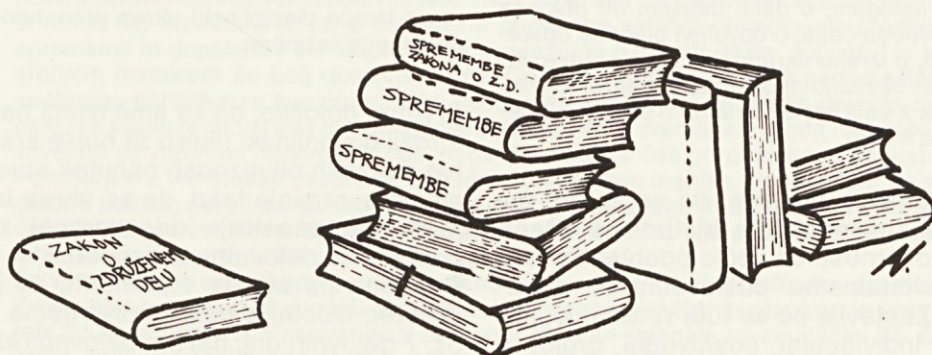
89. člen

V drugem odstavku 177. člena se črtajo besede: »v skladu z merili, ki jih določa omenjeni akt«.

V četrtem odstavku se dodajo za besedami: »pod katerimi je« besede: »v interesu in zaradi potrebe temeljne organizacije.«

Za četrtem odstavkom se doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»Delavec je lahko začasno razporejen iz ene temeljne organizacije v drugo temeljno organizacijo v sestavi iste delovne organizacije oziroma sestavljene organizacije združenega dela pod pogoji, ki jih določa samoupravni splošni akt. Iz ene temeljne organizacije v drugo temeljno organizacijo v sestavi različnih delovnih organizacij ozi-

roma sestavljenih organizacij združenega dela pa na podlagi sporazumno sprejetih sklepov organov upravljanja teh organizacij združenega dela.«

Peti odstavek, ki postane šesti odstavek, se nadomesti z novim, šestim odstavkom, ki se glasi:

»S samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo oz. sestavljeno organizacijo združenega dela se določi obveznost delavcev vsake temeljne organizacije, da delavcu, katerega delo ni več potrebno zaradi ekonomskih težav, v katere je zašla temeljna organizacija zaradi tehničnih in tehnoloških izboljšav ali v drugih primerih, ko je v skladu z zakonom mišljeno, da delavcu ni mogoče zagotoviti nadaljnega opravljanja ustreznih del oziroma delovnih nalog v tej temeljni organizaciji, ponudijo dela oziroma delovne naloge v drugi temeljni organizaciji v sestavi iste ali druge organizacije združenega dela, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma delovni sposobnosti, pridobljeni z delom.

Delavec se začasno ali trajno razporedi iz ene v drugo temeljno organizacijo, ki opravlja družbene dejavnosti, tudi v skladu z merili, ki jih določa samoupravni sporazum, sklenjen v okviru samoupravne interesne skupnosti, kadar omenjeni temeljni organizaciji opravljata svobodno menjavo dela v okviru oziroma po tej samoupravni interesni skupnosti. . .

Delovno-pravna zakonodaja v spremembah ZZD ne sledi intencijam krepitve DO in delavec sklence delovno razmerje s TOZD. Zlasti pri razporejanju delavcev in prijavah na oglas za določen čas nastajajo zadrege. Onemogoča se kvalitetno in racionalno kadrovanje, ker delavcu, ki bi želel skleniti delovno razmerje za določen čas v drugi TOZD, preneha delovno razmerje za nedoločen čas v prvi TOZD. V takih primerih bi moral biti delavec zavarovan, da mu DR ne preneha in da to ni odvisno od razpoloženja organa, ki odloča o razporeditvi ali sprejemu delavca.

181. člen

Individualni poslovodni organ ali delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi lahko v primerih, pod pogoji in na način, ki jih določa samoupravni splošni akt v skladu z zakonom, odloči o začasni razporeditvi delavca k drugim delom oziroma delovnim nalogam, o delu, daljšem od polnega delovnega časa, o dovolitvi plačane odsotnosti, o izreku ukrepov za lažje kršitve delovnih obveznosti o začasni odstranitvi delavca z dela ter da mnenje o prispevku delavca k delu.

Podpira se stališče, da se zaradi racionalnejšega dela in tudi povečane odgovornosti da večja pooblastila tudi individualnemu poslovodnemu organu. Zastavlja pa se tudi vprašanje, zakaj individualni poslovodni organ v okviru pooblastil v samoupravnih splošnih aktih in organa samoupravljanja ne bi smel sklepati pogodb o najemanju in dajanju kreditov, saj hi-

tro ukrepanje in razpolaganje s kapitalom pomeni tudi uspešno poslovanje in za to ne bi bil vedno potreben sklep delavskega sveta, ki je pogosto popolen in le formalen.

99. člen

197. člen se spremeni tako da se glasi:

»prenehanje delovnega razmerja se izreče za hujšo kršitev delovne obveznosti, ki jo kdo stori s tem, da neopravičeno izostane z dela zaporedoma najmanj 5 delovnih dni oz. s prekinitvijo najmanj 7 delovnih dni v 12 mesecih.

Disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja se izreče za določene hujše kršitve delovnih obveznosti:

- za neizpolnjevanje delovnih obveznosti,
- za nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi,
- za opustitev dejanj, ki jih je dolžan storiti poslovodni organ ali delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v okviru svojih pooblastil,
- če delavec zaporedoma tri mesece med letom neopravičeno ne dosega delovnih rezultatov,
- za kršitve določb predpisa oz. samoupravnega splošnega akta o varstvu pri delu oz. pred požari, eksplozijami, elementarnimi nesrečami in škodljivim delovanjem strupenih in drugih nevarnih snovi,
- za kršitev določb samoupravnih splošnih aktov o splošni ljudski obrambi in družbeni samozščiti,
- za opustitev določenih ukrepov za varstvo delavcev pri delu,
- za zlorabo položaja ali prekoračitev davnega pooblastila,
- za izdajanje poslovne, uradne ali druge z zakonom ali samoupravnim splošnim aktom določene tajnosti,
- za izostanek z dela zaradi zlorabe pravice do bolezenskega dopusta,
- za opustitev ukrepov za varstvo in zboljšanje človekovega okolja.

Disciplinski ukrep iz drugega odstavka tega člena se izreče, če je dejanje ali njegova dopustitev povzročila ali bi utegnila povzročiti večjo škodo, ogrozila ali bi utegnila ogroziti življenje in zdravje delavcev ali drugih delovnih ljudi, bistveno skalila delovni proces v temeljni organizaciji ali kako drugače bistveno otežila poslovanje temeljne organizacije.

V samoupravnem splošnem aktu temeljne organizacije se natančneje določijo okoliščine iz tretjega odstavka tega člena.

Z zakonom se lahko določijo tudi druge hujše kršitve delovnih obveznosti, za katere se izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Prvotno določilo, da se sme izreči najstrožji disciplinski ukrep za hujše kršitve delovnih obveznosti osnutek sprememb spreminja tako, da se ukrep izreče, kar zaostruje odgovornost za opravljanje delovnih obveznosti.

Predlaga pa se, da v primerih, ko je delavec izostal z dela nepretrgoma 5 oz. 7 delovnih dni, naj mu delovno razmerje preneha po zakonu. S tem bi odpadlo nepotrebno vodenje disciplinskega postopka, saj delavec običajno sodelovanje odklanja in se vabi-

lu ne odzove. Do pravnomočnosti sklepa disciplinske komisije pa se plačujejo prispevki iz delovnega razmerja in je prisotna dilema, ali delavcu preneha delovno razmerje v skladu z ZDR z zadnjim dnevom dela, ali pa se mu v delovno dobo šteje tudi čas, za katerega so bili plačani prispevki za PIZ.

Glede na poostrena stališča pri izreku ukrepa prenehanje delovnega razmerja ob najtežjih kršitvah delovnih obveznosti se z dopolnitvijo sedanjega 202. čl. želi doseči, da če delavec s posebnimi pooblastili ali IPO v predpisanem roku, ne začne postopka, pristojni organ TOZD začne postopek za razrešitev takšnega delavca.

Glede na dosedanja prakso in izkušnje že dosedanja manj zaostrena zakonodaja ni dala željenih učinkov in vsebinskih sprememb tudi z zakonsko zaostritvijo ni pričakovati.

Podpirajo pa se stališča, da se pritožbeni roki skrajšajo iz 30 na 15 dni.

113. člen

Tretja točka prvega odstavka 216. člena se spremeni, tako da se glasi:

3) če dopolni 40 let zavarovalne dobe (delavec) oziroma 35 let zavarovalne dobe (delavka) ali če dopolni 65 let (delavec) oziroma 60 let starosti (delavka) in najmanj 15 let zavarovalne dobe.

Za prvim odstavkom se doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na tretjo točko prvega odstavka tega člena lahko ostane delavka na podlagi pismene zahteve v delovnem razmerju, dokler ne dopolni 40 let zavarovalne dobe ali ne dopolni 65 let starosti in najmanj 15 let zavarovalne dobe.

Za dosedanjim drugim odstavkom, ki postane tretji odstavek, se doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na tretji odstavek tega člena se podaljša pripravniku, ki je sklenil delovno razmerje za določen čas, pripravniška doba za toliko časa, kolikor je potrebno, da izpolni celotno pripravniško dobo, določeno s samoupravnim splošnim aktom oziroma zakonom, če je bil opravičeno odsoten (porodniški dopust, bolezenski dopust več kot 60 dni).

Pogoji zaposlovanja in nezaposlenosti so po republikah različni in naj se v ZZD določijo minimalni pogoji za državo kot celoto z določenimi odstopanji, ki pa se opredelijo v republiški zakonodaji.

187. člen

V 487. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Delegacije temeljnih organizacij, ki so povezane z delom in drugimi skupnimi interesi, ustanovijo konferenco delegatov kot obliko svojega skupnega delovanja zaradi določanja smernic za delo delegatov v skupščini družbenopolitične skupnosti in razvijanja stalne delovne povezanosti z njimi ter obravnavanje drugih vprašanj, ki so skupnega pomena za delavce teh temeljnih organizacij.

Temeljito naj se prouči delovanje konferenc delegacij za skupščine DPS in SIS zlasti v primerih, ko manjše delovne sredine ne oblikujejo delegacij in delegatsko bazo predstavlja delavski svet ali celo zbor delavcev. Takšne konference delegacij delujejo slabo ali sploh ne in naj se poišče ustrezne rešitve, ki bodo zagotavljale tudi kvalitetno delegatsko odločanje.

V okviru ostalih poglavij in vprašanj so bile dane še pripombe na potrebo ureditve nadurnega dela, saj ZRD in ZDR ne poznata nadur, ki so dovoljene, če se za opravljeno delo v podaljšanem delovnem času plača 25% republiški davek in se ob plačilu tega prispevka tolerira opravljanje nadurnega dela.

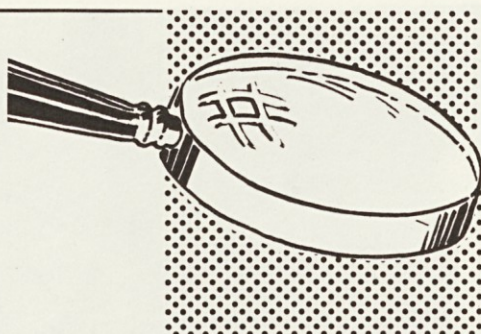
Predlaga se tudi, da v primeru, ko je delavcu bilo izrečeno prenehanje delovnega razmerja in se po uveljavitvi sodnega varstva vrne na delo v TOZD, delavcu da nadomestilo za čas odsotnosti z dela v višini 60% oz. 80% OD, to je nadomestilo, ki že sedaj v nekaterih primerih (invalidi, BD) pripada delavcu, ko ne dela. Obstojati mora razlika med OD za delo in nadomestilom, ko delavec ne dela.

V okviru stališč sindikata o razreševanju konfliktnih situacij se stališča podpirajo, pripomba pa je, da sindikalni poverjeniki v lastni sredini vedno ne bodo mogli voditi izrednega zbora in naj se kot alternativa predvidi: da izredni zbor vodi lahko tudi predsednik IO OOS ali predsednik KOOS.

V okviru razprave smo bili v DO mišljenja, da naj se spremembe ZZZ sprejemajo s spremembo ustave in ne v dveh delih, saj bo v letošnjem letu potrebna uskladitev SSA z obračunskim zakonom in OD o OD, nato s spremembami ZZZ, spreminja se družbeni dogovor o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki prinaša tudi spremembo v nadomestilih za čas odsotnosti z dela. Pogosto spreminjanje SSA z referendumom pa ne povzroča samo stroške, temveč tudi pri delavcih slabi zaupanje v SSA, ki jih nenehno spreminjamo.

Glede na pripombe v raznih razpravah pa bi bilo nujno, da bi pripombam sledili tudi odgovori, zakaj določene pripombe niso bile sprejete oz. kje je morda naše razmišljanje napačno, saj javna razprava in dajanje pripomb pogosto izzveni kot razprava zaradi razprave, ne pa zaradi spreminjanja vsebine. V okviru znanja, izkušenj in poznavanja problemov smo želeli dati svoj prispevek k dopolnitvi ZDR ter razvoju družbeno ekonomskih in samoupravnih odnosov.

B. W.

Zanimalo vas bo

- **SISI V STISKI**
- **MAMICAM VIŠJE**
- **NADOMESTILO**
- **VIŠJE STANARINE**

Po dolgem premoru so bile v mesecu juniju sklicane skupščine SIS družbenih dejavnosti. Temu »odmoru« pa ni botrovalo nedelo strokovnih služb, temveč vrsta zakonskih predpisov, ki so SIS-om dobesedno zavezali roke, tako pri planiranju sredstev kot v povezavi s tem seveda tudi pri uresničevanju programov. Zaradi tega so se strokovne službe srečevale z velikimi težavami in lahko bi rekli absurdnimi situacijami, ki so terjale hitro ukrepanje.

Na področje delovanja družbenih dejavnosti so vplivali

... zakon o začasni prepovedi investicij v negospodarske investicije, ki je zahteval ponovitev dela postopkov za pridobitev soglasja za nadaljevanje gradnje novega zdravstvenega doma,

... zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki je nivo osebnih dohodkov omejil na povprečje zadnjih treh mesecev leta 1986, zaradi česar so osebni dohodki delavcev v družbenih dejavnostih znova bistveno zaostali za osebnimi dohodki delavcev v gospodarstvu

... zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom sredstev za SIS je v prvih treh mesecih obseg sredstev omejil na obseg sredstev, dosežen v zadnjem tromesečju leta 1986. To je seveda ob približno istih stopnjah kot v lanskem letu in ob rasti osebnih dohodkov ob tromesečju prineslo SIS-om znatne presežke, ki pa so bili blokirani, kljub temu, da bi jih SIS-i še kako potrebovali. V skladu z zakonom so bile SIS dolžne za mesec junij znižati prispevne stopnje.

Največje težave pri realizaciji programa ima skupnost socialnega skrbstva, saj je naglo naraščanje življenjskih stroškov povzročilo povišanje cen storitev v izvajalskih organizacijah, zaradi česar je SIS zašla v izgubo. Zaradi tega bo nujno potrebno povišati prispevno stopnjo (predlagano povišanje iz 0.62 na 0.68 %, vendar je bila skupščina socialnega skrbstva prvič nesklepčna in sklep še ni sprejet), kar naj bi zadostovalo za tekoče izvajanje programov in izboljšanje likvidnostnega položaja skupnosti.

V nasprotju z informacijo o izvajanju programov in planiranju SIS družbenih dejavnosti v občini Kamnik v prvi polovici leta 1987, ki je bila na dnevnem redu skupščin in ni nič kaj vzpodbudna, pa je skupščina otroškega varstva obravnavala predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o porodniškem dopustu, ki je srečnim mamicam še bolj razvedril obraz. Od 1. 5. 1987 je namreč nadomestilo osebnega dohodka za čas porodniške odsotnosti enako, kot če bi bila delavka na delu. Ta korak je Skupnost otroškega varstva Slovenije predlagala glede na ugotovitve, da se vrednost nadomestil osebnega dohodka za čas porodniškega dopusta v primerjavi z vrednostjo osebnega dohodka iz leta v leto manjša, zaradi česar se je gmotni položaj porodnic oz. njenih družin močno poslabšal. In če upoštevamo še dejstvo, da gre večinoma za mlade družine, ki si šele ustvarjajo svoj dom, potem si lahko predstavljamo, kako so navedene novosti vesele.

Za vse, ki bivajo v družbeno najemnih stanovanjih pa ni nič kaj vzpodbuden predlog Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije o ponovnem povišanju stanarin, o katerem bo samoupravna stanovanjska skupnost Kamnik sklepala na skupščini 25. 6. 1987. Stanarine naj bi bile za občino Kamnik od 1. 7. 1987 višje za 56 %. Za navedeni odstotek naj bi se povečale tudi najemnine, prispevek za gradnjo zaklonišč in prispevek za vzdrževanje kotlov.

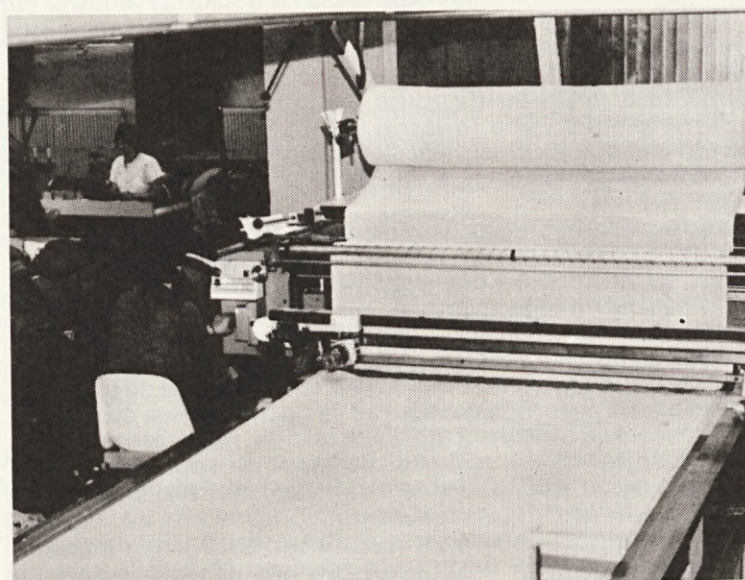
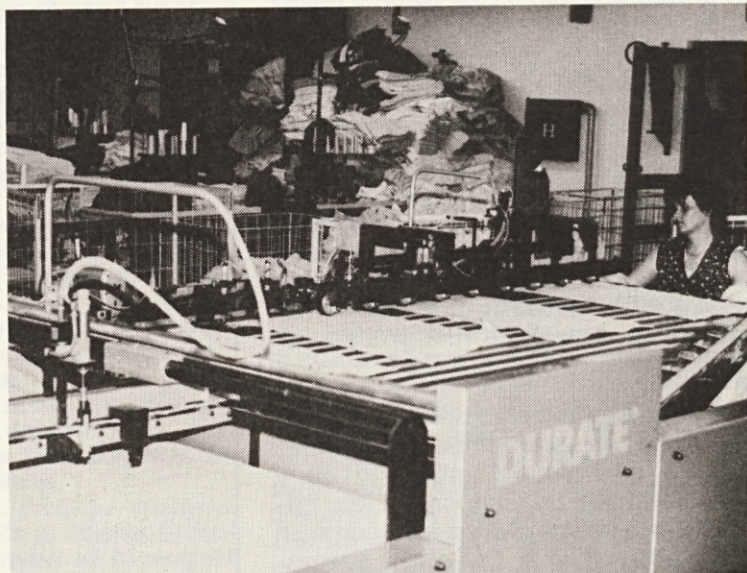
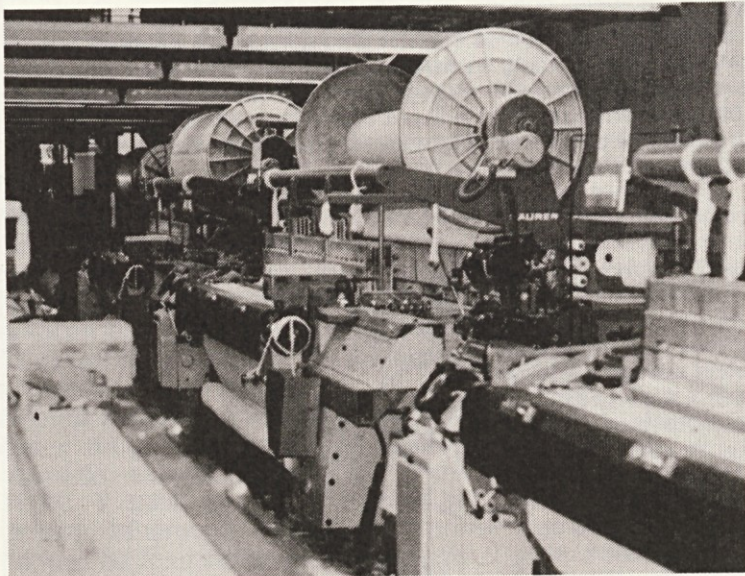
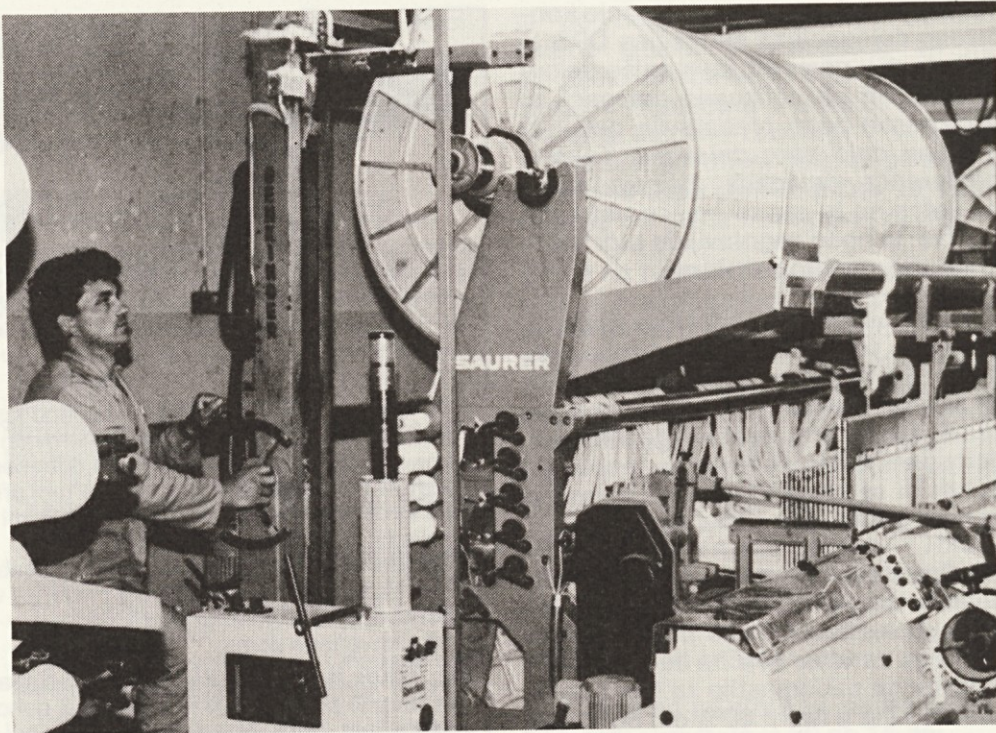
Proizvodna dogajanja

MODERNIZACIJA PROIZVODNJE SE JE ZAČELA

Tkalnica frotirja:

Vlaganje zankaste osnove z dvigalnim vozičkom na novih Saurer statvah 400 terry matic

Pogled na serijo novih »saurer«

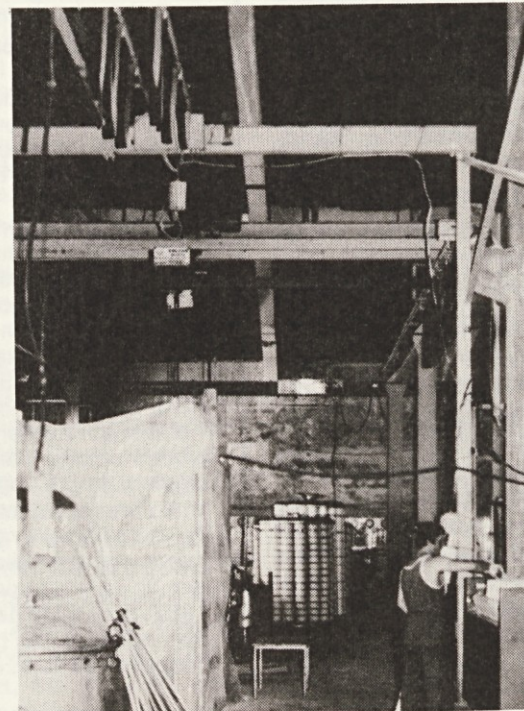

Konfekcija frotirja:

Nova avtomatska polagalna in krojilna miza bo pripomogla k boljšemu krojenju, vendar je močno utesnila obrat konfekcije

Šivalnica frotirja:

Pravilno polaganje brisač na novem robilnem širinskem avtomatu QSA 61 je zelo pomembno za dobro kvaliteto

Barvarna križnih navitkov:

Največji del sredstev investicijskega vzdrževanja je letos namenjen temeljiti obnovi barvarne križnih navitkov

Iz dela DPO
in društev

SREČANJE V KAMNIŠKI BISTRICI

Na srečanju nas je bilo veliko

Za letošnje prvomajsko delavsko srečanje v Kamniški Bistrici bi lahko na kratko zapisali vse najlepše in najboljše. Za najlepše nam je gotovo pripomogel lep in prijeten sončen dan, kakršnih je bilo letošnje pomlad le malo. Najboljše pa gotovo lahko rečemo organizatorjem, ki jim je uspelo zadovoljiti množico udeležencev. Za 1. maj je v Kamniški Bistrici vsako leto bolj prijetno in bolj množično. Ker je v dnevih okoli praznika dela v naši občini kar precej slovesnosti, naj bi srečanje delavcev v K. Bistrici pomenilo nekakšen vrh praznovanja.

Dejstvo, da praznik dela resnično spoštujemo in nam je prirastel k srcu, je čutiti že na predpraznični večer. Letošnji številni kresovi po vseh okoliških vrhovih Kamniških planin, so dali poseben predpraznični čar, čudovito prvomajsko jutro, pa nas je zvabilo na praznovanje v Kamniško Bistrico.

Na novem prireditvenem prostoru, se nas je zbralo več tisoč ljudi. Številne stojnice in paviljoni pa so nas gotovo zaposlili do uradne slovesnosti, na kateri je najprej vse udeležence pozdravil predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Tone Istenič in čestital k prazniku dela.

O samem pomenu delavskega praznika, je govoril tov. Branko Pintar, predsednik medobčinskega sveta zveze sindikatov ljubljanske regije. Obudil je spomine na revolucionarno preteklost in borbo delavskega razreda v stari Jugoslaviji, nato pa še nanizal uspehe, ki smo jim priča v kamniškem gospodarstvu. Po njegovi oceni so poslovni rezultati, doseženi v zadnjem obdobju, dobri in ohrabrujoči. Veliko kamniških organizacij združenega dela, kljub neugodnim gospodarskim tokovom, posluje in gospodari dobro. V čestitki je poudaril trdnost gospodarjenja in pravilne odločitve v razvoju

kamniškega gospodarstva. Po uvodnih govorih smo poslušali ubrano petje kamniške Solidarnosti in igranje godbenikov. Seveda ni manjkal tudi že tradicionalni nastop folklore iz Kamniške Bistrice.

Slovesni del pa je zajemal tudi podelitev priznanj in nagrad. Predsednik Občinskega sveta zveze sindikatov je najuspešnejšim in prizadevnim delavcem iz Kamniških delovnih organizacij podelil srebrna odličja Zveze sindikatov ter priznanja in nagrade tistim, ki so se v preteklem letu najbolj izkazali, na področju inovacijske dejavnosti.

S posebnim veseljem smo spremljali podelitev srebrnega znaka Zveze sindikatov tudi članu našega kolektiva tov. Wiegele Bogotu. Predsedstvo konference sindikata naše delovne organizacije je predlagalo tovariša Bogota za dobitnika srebrnega pri-

znanja zaradi prizadevnega sodelovanja pri sindikalnem delu. K omenjenemu priznanju se pridružujemo z iskrenimi čestitkami.

Popoldanski del praznovanja je bil namenjen družabnemu srečanju udeležencev proslave. Vse do poznih popoldanskih ur je trajalo razpoloženje. Srečali so se prijatelji in znanci, ki so s svojo prisotnostjo in živahnostjo napravili naš praznik še bolj prisrčen in lep.

1. maj bo ostal v lepem spominu vsem, ki so s svojo udeležbo nadaljevali tradicijo. Vsi so si ob slovesu zaželeli ponovno snidenje. Upamo, da nam bodo ugodnejše vsesplošne in gospodarske razmere v prihodnosti dopuščale, da bomo delavci svoj praznik še smelejše in lepše praznovali.

Nograšek Ivan

Med dobitniki priznanj tudi naš sodelavec tov. Wiegele

NAŠ SINDIKALNI IZLET

Večkrat slišim in tudi sama sem tega prepričanja, da čas prehitro teče naprej. Še ob živih spominih na lansko potepanje po lepi Štajerski deželi smo se že prijavljali za naš sindikalni izlet, ki je bil letos usmerjen v spodnjo Savsko dolino. Lepi so naši kraji, zato se tudi ni čuditi, da smo si našega sindikalnega izleta želeli udeležiti v dosežaj rekordnem številu. Upamo, da se nam bo naslednje leto pridružil še kdo, ki je letos še okleval in ostal doma, namesto, da bi skupaj s Svilanitovci preživel lep dan.

Da je bilo prijaviteljev res razveseljujoča številka kaže tudi dejstvo, da kamniški Integral ni mogel zagotoviti prevoza s petimi avtobusi, ampak so nam zagotovili le tri, dva pa smo si najeli v Škofji Loki pri Alpetourju.

Šoferji Ivan, Janez, Lojze, Marjan in Rudi so nas 6. junija ob 6. uri že čakali pred našo delovno organizacijo. S prizadevnostjo sodelavke mi je bil zagotovljen sedež celo v prvi vrsti, kar se mi tisto noč še sanjalo ni. Mnogi so sicer mišljenja, da so zadnji sedeži bolj zaželjeni, ker se običajno zadaj marsikaj dogaja. Najvažnejše pa je, da smo se zato vsi počutili dobro. Počakali smo še nekaj minut, da so prišli še tisti, ki zaradi »rdeče luči na semaforjih« niso uspeli pravočasno prečkati vseh velikih kamniških križišč. Upam, da smo na ta način zagotovili udeležbo vsem, ki so se odločili preživeti »sindikalno soboto« s sodelavci.

Motorji so zabrnili in že je po Kovinarski ulici hitelo, en za drugim, pet avtobusov. V Alpetourjevih avtobusih je uživalo v vožnji večina zaposlenih iz Tkalnice frotirja in iz TOZD-a Svile, »ostala raja« pa smo zasedli Integralove »zelence«. Zato tudi to pisanje ne bo zajelo vsega iz tega dne, ampak v najboljšem primeru 3/5 dogodkov, saj je tudi zabavni del bil organiziran za potnike iz Alpetourjevih avtobusov na Vrhu nad Sevnico, za potnike v »zelencih« pa na sami Lisci.

Takoj za drugim desnim ovinkom so nas pripravne »stewardese« postregle s kruhom in šilcem domačega. Prijetno je bilo seči in si odtrgati košček velikega hleba kruha. Kruh je bil izredno dober, morda še zato, ker je naš Joža – predsednik sindikata, dobro zakuril v domači peči prejšnje popoldne, žena in tašča pa sta gnetli testo in že so bili zlatorumeno zapečeni hlebci pripravljani za »snedene« udeležence izleta. V takšni degostaciji so kilometri ceste in lepi kraji, ki jih je pozdravljalo jutranje sonce, ostajali za nami in tako kar hitro prevozili še predor pod Ljubljanskim gradom. Usmerili smo se proti Dolenjski, posuti z grički in hišicami

na njih. Hiteli smo proti Muljavi, da bi se »srečali« z legendarnim Krjavlom iz Jurčičevih povesti, še prej pa smo tisti v »zelencih« zavili proti Polževem, kjer nas je čakala dopoldanska malica. Krajina je tu prijetna in idealna, in zavrteli smo se ob glasbi naših muzikan-tov.

Po tem prijetnem prvem postanku smo se spustili proti Muljavi. Ob slikoviti poti med njivami in travniki smo ugle-dali »kozjo družino« s svojim igrivim naraščajem. Tudi to ni moč danes videti povsod. Kar hitro so se avtobusi ustavili pred Obrščakovo gostilno. Kljub mikavni soseščini smo se najprej napotili proti Jurčičevi rojstni hiši, ki je bila sezidana 1826. leta in je danes namenjena le ogledom številnih obiskovalcev.

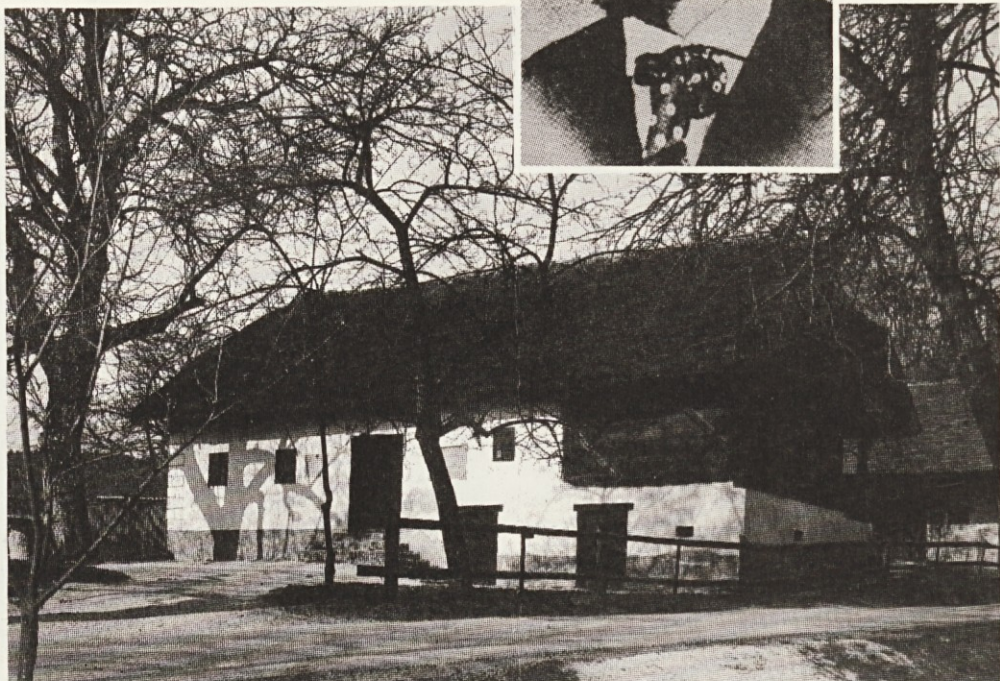
Kustos muzeja nam je na kratko povedal o zgodovini Jurčičevine in pisatelju Josipu. Jurčičevi so imeli domače ime pri »Pajštbarju«, ki je ohranjeno še v današnji čas. Hiša je še sedaj takšna kot je bila sezidana. Ima kar pet prostorov: vežo s črno kuhinjo in ognjiščem, »hišo«, kjer sta spala gospodar in gospodinja in kjer se je družina zbirala ob jedi, majhno kamro, kjer so spali otroci. Na drugi strani je soba »štiblc« in shramba. Ker so bili kajžarji, niso imeli gospodarskih poslopij, zato so hišo podaljšali za majhen hlev, nad katerim so imeli še skedenj za seno. Ko je zagospodaril pisateljev oče je postavil ob strani vrta še kozolec – toplar ter vodnjak, kamor se je zbirala deževnica z dveh slamnatih streh. Tak je ostal Pajštbarjev dom vse do leta 1920, ko je gospodarstvo

prevzel pisateljev nečak Franc Jurčič. Za hišo je postavil samostojno gospodarsko poslopje s hlevom, listnikom in skednjem. S tem so prvotni hlev ob hiši spremenili v klet, skedenj pa v kaščo. V bivši kašči pa je sedaj predstavljena literarna zapuščina pisatelja Josipa Jurčiča. Kasneje je bil postavljen še čebelnjak in pa samostojen objekt – kašča, kamor so shranjevali ves pomembnejši živež.

Josip Jurčič se je rodil 1844. leta in živel do 1881. leta. V bližnjem kraju je živel tudi vaški posebnež Krjavel, ki je vedel za vse novice tamkajšnje okolice. Ljudje so ga imeli zato radi, kljub temu, da mu za resnično delo ni bilo dosti mar. Rad pa je bil na zaključkih del, saj je vedel, da je pri malici dobro biti zraven. Ko je moral na odsluženje vojaškega roka v mornarico, so ga po kratkem času, še predno je videl morje, spustili domov, saj je na tej poti ljudem »tvezil«, kako je presekal hudiča na dva dela. Josip je že kot fantič poslušal živo pripovedovanje tega Krjavlja in je v veliki večini nato opisoval zgodbe in ljudi iz kmečkega življenja, ki jih je slišal in videl, kasneje pa kot prvi slovenski pripovednik še meščane. Tako je v svojih spisih predstavljal zanimive ljudske originale. Poleg ljudskih povesti Tihotapec, Domen, Jurij Kozjak... je leta 1866 napisal prvi slovenski roman Deseti brat. V njem je

Josip Jurčič

Rojstna hiša pisatelja Josipa Jurčiča na Muljavi

spretno prikazal kmečki, propadajoči graščinski svet in mladega slovenskega izobraženca. Povest Sosedov sin je kljub dokaj romantičnemu zaključku prva realistična upodobitev slovenskega kmečkega človeka.

Ob stoletnici prvega slovenskega romana Deseti brat je leta 1966 Jurčičev dom prevzel v oskrbo Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane. Leta 1979 pa je Jurčičev dom dobil ponovno drugega lastnika in sicer je dom prevzela v oskrbo Kulturna skupnost Grosuplje. Na Muljavi je znano tudi gledališče na prostem, kjer vsako leto uprizarjajo razne igre, ki so z zagnanostjo domačinov vredne ogleda.

Tudi sušilnica za lan, postavljena ob kozolcu, je bila nekoč življenjsko pomembna, saj so iz lanu, ki so ga pridelali doma, tkali platno za vsa oblačila, posteljnino in druge potrebe. Na vrtu ob gozdičju je postavljena lesena bajta, v kakršni je nekoč živel Krjavel in prikazuje stanovanjske razmere nekdanjega vaškega bajtarja.

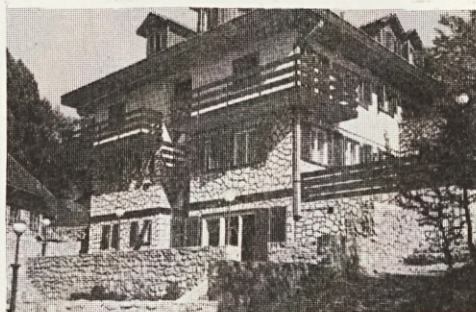
Ob tem našem »kulturnem postanku« so naši vozniki nadaljevali pot po Dolenjski ob reki Mirni, ki se blizu Sevnice izliva v Savo. Sevnica je bila naš cilj, da še po strokovni strani obiščemo tovarno naše »branže«, to je tovarno »Lisca« in trgovino Jutranjke.

Prihodi v »Lisco« so bili organizirani v določenih krajših časovnih presledkih, da so nam tako lažje pokazali svojo tovarno in delovni proces v njej. Tovarna »Lisca« je »mlada« tovarna. Razvijati se je začela 1955. leta iz obrtniške delavnice najlon nogavic. Razvoj je dodal k prvotnemu proizvodnemu programu nedrčke, ki so še danes eden glavnih izdelkov te tovarne, dasiravno so tudi kopalke in bluže zanimive za trg in iskane pri kupcih.

Vseh zaposlenih v »Lisci« je okrog 2.200 in spravljajo delo v sedmih TOZD-ih (Krmelj, Zagorje, Senovo...) in DSSS. En TOZD imajo celo v Srbiji, kjer je zaposlenih 300 delavcev. Še z dvema delovnim organizacijama v drugih republikah imajo poslovno tehnično sodelovanje. V »Lisci« so zaposleni v glavnem domačini iz Sevnice in okolice. Na delo se vozijo z avtobusi in osebnimi prevoznimi sredstvi. Delavci imajo po večini doma še nekaj zemlje, ki jo pridno obdelujejo, zato so tudi z zaslužkom, ki je znašal v prvih mesecih letošnjega leta v povprečju od 14 do 15 starih milijonov, kar zadovoljni, saj z obojim nekako »shajajo« tudi v današnjih »oteženih« časih.

Kar 20% delavcev se je za delo v »Lisci« priučilo v sami tovarni. Zaposlujejo v glavnem mlade delavce. V Sevnici imajo Srednjo tekstilno šolo, od koder, tudi pridobivajo usposobljen delovni kader, saj proizvodni proces zahteva večje strokovno znanje in zasledovanje novitet v tehnologiji in strojni opremi.

Ogledali smo si obrat v Sevnici, kjer poteka delo praviloma v dveh izmenah. Obrat sestavljajo šivalnica, krojilnica, kjer krojijo za vse ostale TOZD-e ter centralno skladišče surovin in gotovih izdelkov. Lisca se od ostalih

Tončkov dom na Lisci

Obiskali smo »Lisco«

konfekcijskih tovarn razlikuje tudi v tem, da izdelkov ne likajo, saj bi z njim ves svoj trud uničili.

V »Lisci« skrbijo tudi za dopustovanje svojih delavcev, ki lahko letujejo na Lošinj, svoje kapacitete imajo tudi na srednjem Jadranu in Piranu. Letovanja imajo organizirano od meseca maja do meseca septembra. Za starejše delavce skrbijo tako, da jih pošiljajo na preventivne zdravstvene preglede. Narava dela povzroča poklicna obolenja hrbtenic, kar rešujejo s premeščanjem šivilj na lažja dela oziroma bonifikacije pri dosegu norme. Delo poteka v glavnem po tekočem traku. Pri sprejemu surovin opravijo 10%-no kontrolo. Končni izdelki gredo na trg le v I. kvaliteti. Da jim delo nemoteno poteka imajo računalniško obdelavo, saj si brez te v tako številnih artiklih, ki jih je potem potrebno ločiti še po velikosti, barvah, desenh, ni mogoče zamišljati. Velik poudarek pri proizvodnem programu dajejo tudi zasledovanju modnih smernic in vključevanju tega v svoj program. »Lisca« plasira 55% izdelkov na domači trg in kar 45% v izvoz. Izvažajo v Francijo, Nemčijo, Švico, Švedsko, ZDA, Libijo in še v druge države. Tudi pri njih so izvozne cene nižje od domačih za 15 do 20%. Izvažajo več, kot je njihova potreba, a se zavedajo, da so potrebne devize tudi za druge, ki pa izvoza ne morejo ustvarjati. Kar 70% izvoza je usmerjenega na zapadno in 30% na vzhodno tržišče.

Obrat »Lisce« v Sevnici je bil zgrajen v sedanji velikosti pred 10 leti, a že ugotavljajo, da je potreben adaptacije, čeprav smo imeli občutek, da so delovni pogoji v njem dobri, saj še s prahom nimajo problema, kot v večini drugih tekstilnih tovarnah. Glede tega smo ugotovili, da so pri njih boljši delovni pogoji kot pri nas. Tudi ropota je manj, za kar priznavajo, da so v izboljšanje pogojev vložili kar precejšnja sredstva. Kljub temu pa se jim pri starejših delavcih pojavljajo tudi invalidnost, čeprav imajo uvedeno 5-minutno rekreacijo med delom.

Iz tovarne »Lisca« smo odhajali z prijetnimi občutki, da je njihova tovarna sodobna s humanimi delovnimi pogoji in prizadevnimi delavci na vseh nivojih. Naš obisk sta izkoristila tudi »vrhova« obeh tovarn, saj sta čas obiska oba direktorja izkoristila tudi za izmenjavo izkušenj iz svojih delovnih organizacij. Malo smo pokukali še v njihovo trgovino, nekateri so si ob tej priliki popestrili poletno garderobo, drugi pa smo »napasli le firbec«.

S tem se je naša »strokovnost« za to soboto končala, saj smo se napotili proti Tončkovega domu na Lisci, ki stoji na 947 metrov nadmorske višine. Do njega vodi ozka in ovinkasta cesta, ne najbolj primerna za vožnjo z avto-

busi, vendar se naši izkušeni šoferji in nebojazljivi potniki tudi te preizkušnje niso preplašili. Vsi čudni občutki so minili, ko smo se razgledali okrog prijetnega Tončkovega doma, zlasti še, ko so tako dobro poskrbeli za vse nas kar zunaj. Ni manjkalo jedače, niti pijače, za katero smo lahko sami poskrbeli kar iz soda in to tako, da ni bilo potrebno s seboj nositi denarnic. Za dobro razpoloženje so poskrbeli muzikantje, ki sicer niso Svilanitovi, vendar bi si jih želeli imeti v svoji delovni sredini, da bi nam lahko še ob drugi priliki popestrili kakšen dan. Zabavali so nas z živo glasbo in glasbo iz kaset, zraven pa poskrbeli še za kakšen »vic«. Pri »teh« se je izkazal tudi sam predsednik sindikata in precej smeja je bilo na račun njegovih smešnic. Poskrbel je tudi za plesno novost, z »valarjem«, ki je bila zelo duhovita, vendar je bila večina izletnikov zanjo presramežljiva. Priča smo bili tudi spravi in »solo« plesu, ki je bil izvršen po zgledni 2-letni napetosti med našima sodelavcema. Tudi to je dokaz, da je »sindikalni izlet« priložnost za tovarištvo.

Ogledali smo si tudi okolico doma, ki je prijetna, obdana z zelenimi travnimi livadami in vabljivim gozdom, saj so udeleženci izleta celo nabirali šmarnice. Ob domu je poskrbljeno še za športno zabavo in to za otroke in odrasle. Še sama sem se pomerila, z nekaj ostalimi udeleženci v »ruskem« načinu podiranja kegljev, ki je kar zabavno. Svoje vzletišče imajo ob domu tudi »zmajarji« in tudi tisto sobotno popoldne so krožili v zraku trije junaki. Na Lisci imajo tudi vremensko postajo in si lahko po želji napovedujejo vreme. Seveda so odstopanja povsod dopustna, zakaj ne bi bila tudi pri vremenu. Ti vremenarji so bili do nas pozorni in nam namenili dan, kakršnega smo si želeli, le zvečer je začel pihati hladnejši veter in nas s tem opozoril, da je potepanja kar zadosti.

Zato smo se, predno se je znočilo, okrog 21. ure, odpravili proti domu, tisti bolj pridni pa še pol ure prej in sedli na prvi avtobus. Vožnja tudi navzdol ni bila nič manj težavna, vendar smo imeli s seboj še nekaj steklenic z rumeno zlahčno kapljico, ki nam je odganjala neprijetne občutke na ovinkih in ozkih mostovih. Kljub velikemu številu ovinkov smo bili dosledni in nismo nobenega zanemarili in si poskušali skrajšati pot, ampak smo dali vsakemu svojo veljavo. Tudi take pozornosti so v življenju dobrodošle, če že ne za ovinkasto cesto, pa za nas. Kljub prijetni in veseli soboti se je ta zaključevala in tik pred prihodom novega dne smo uspeli odkleniti še vrata svojih domov.

Marinka Hribovšek

SREČA IN SMOLA STA SI NA GASILSKEM TEKMOVANJU PODALI ROKI

Kot vsako leto smo se tudi letos Svilanitovi gasilci in gasilke udeležili občinskega gasilskega tekmovanja, ki je bilo 13. 6. 1987 v Kamniku. Za to tekmovanje smo se pripravljali le dva tedna, kajti težave z gasilci iz proizvodnje so sila velike. Večina naših gasilcev ni mogla redno prihajati na gasilske vaje, kajti obveznosti na delu in njihovi predpostavljeni jim niso dovoljevali obiska vaj. Zato se bo treba v bodoče resno zamisliti o delovanju našega društva. Menim, da kot tekstilna tovarna moramo imeti kvalitetno gasilsko enoto ali pa več enot, saj ne vemo, kdaj se nam lahko pripeti nesreča, ki lahko pusti mnogo večje posledice, kot si nekateri lahko mislijo. Zato dve uri tedensko za vsakega našega prostovoljnega gasilca, ki je s srcem in željo pri delu v našem društvu, ni preveliko breme za enoto, iz katere prihaja. Le tako bomo v bodoče lahko delali nemoteno in se izpopolnjevali za morebitne akcije.

Želja nas vseh je, da bi bilo čimveč članov v našem društvu iz delovnih enot šivalnica in tkalnica, ki sta tudi dejansko najbolj ogroženi v primeru požara. Za vzgled pa naj si vzamejo delovno enoto konfekcije, ki daje celotno žensko desetino in kjer nimajo nikoli težav s prihodom na vaje in tekmovanja.

Moška desetina je letos izvedla vajo zelo dobro, brez napak in bi se uvrstila pod sam vrh razpredelnice. Vendar nam je sreča obrnila hrbet, saj smo zaradi mladosti enega člana bili diskvalificirani. Ženska desetina pa je izvedla vajo odlično in tako ponovno osvojila prvo mesto in prelep pokal. Dekleta se zavedajo, da le s trdim delom in voljo lahko dosežejo željene cilje. Sedaj že pospešeno vadijo za medobčinsko tekmovanje, ki bo naslednji mesec v Komendi.

Zasluga za dobro delo ženske enote gre tudi tov. Golob Alojzu, ki je mentor te ekipe in je ob pomanjkanju gasilcev v moški desetini priskočil na pomoč tudi tej ter kljub svojim 59 letom tekel v štafeti na 450 metrov.

Do prihodnjega tekmovanja upajmo, da se bo število prostovoljnih gasilcev v tovarni povečalo, s tem pa tudi požarna varnost našega podjetja.

M. D.

Moška desetina pripravljena za tekmovanje

Članica ženske ekipe prevzema pokal

Dekletom je malica teknila kot že dolgo ne

V Peči je center mesta moderno urejen

Z DITT-OM V SRBIJI IN NA KOSOVU

Člani Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Kamnik (delavci Sivilanita, Ideje in ing. France Pucelj) smo se 15. maja že zgodaj zjutraj zbrali na Brniku. Skoraj brez zamude smo odleteli z močno Jat-ovo 737-ko. Že ob osmi uri zjutraj nas je v Beogradu na letališču čakal »naš«, za tri dni izposojeni prijazen šofer z lepim Mercedesom, avtobusnega podjetja iz Vranja. Krenili smo skozi Beograd na ibarsko magistralo in se nato peljali skozi Rudnik, Gornji Milanovac in Čačak. Okoli trinajste ure smo že »osvojili« naš prvi, najbolj »zaresni« cilj na tridnevnem popotovanju. Titovo Užice in delovno organizacijo »CVETA DABIČ« in tako vrnili obisk kolegom, ki so nas oktobra lani obiskali in si ogledali našo tovarno.

Tekstilna tovarna »Cveta Dabič« nosi ime po znani padli partizanki in revolucionarki. Od te delovne organizacije, ki ima tri TOZD-e; svojo lastno predilnico (4500 ton letno), šivalnico in tkalnico s šivalnico, smo si ogledali le zadnjega – najstarejšega, ki je lociran skoraj v samem središču mesta. Takoj po prihodu v tovarno so nas peljali v obrat družbene prehrane, kjer nam je direktorica podjetja lepo opisala nastanek, razvoj in delovanje tega 2500 članskega kolektiva.

Njihov proizvodni program obsega poleg proizvodnje frotirja (cca 40 celotne proizvodnje), ki se je pričela že v letu 1928, še tkanje flanelastih tkanin za srajce in pa tkanin za kuhinjske brisalke in podobno. Začetki te proizvodnje pa segajo celo v zadnje desetletje prejšnjega stoletja. Od vseh proizvedenih tkanin, približno 17 milijonov m², okoli 60% doma predelajo v izdelke, ostalo pa prodajo kot meter-sko blago.

Najprej smo obiskali naše kolege v »Cveti Dabič«

Seveda nas je najbolj zanimala proizvodnja frotirja. V tem TOZD-u, ki ga lahko primerjamo z našim TOZD Frotir, dela 1000 ljudi na 80 čolničnih stavbah, ki so vse starejšega tipa. Lansko leto so prodali za okrog 600 starih milijard frotir izdelkov, pri čemer so imeli 14 starih milijard akumulacije ob povprečno 85.494 din netto osebnih dohodkih. Ta lanski rezultat ocenjujejo kot dober, saj so ga dosegli, kot pravijo, pri 6%-nem povečanju proizvodnje, 82%-nem izkoristku strojev, medtem, ko so število zaposlenih povečali za 2%.

Hitro smo ugotovili, da so bili njihovi povprečni osebni dohodki v lanskem letu za 40% nižji od naših, vendar je treba upoštevati, da je splošni nivo cen v teh predelih Jugoslavije tudi adekvatno nižji kot pri nas. Njihovi frotir izdelki so na dokaj solidni ravni dane tehnologije.

Ko smo si ogledovali tovarno, smo ugotovili, da je proizvodnja prostorsko zelo utesnjena, nameščena pretežno v starejših zgradbah. Širinsko-razpenjalni stroj imajo zato montiran kar v dveh etažah, previjalni stroji so krožni. Izvoza na zahod skoraj nimajo, medtem ko sicer 30% proizvodnje plasirajo na klirinško področje, oziroma za dobro petino celotnega prihodka.

Po končanem ogledu, so nas prijazni in gostoljubni tovariši iz te tovarne povabili na prigrizek. Po skoraj dvournem prijateljskem pogovoru, petju in zdravicah smo zares dobre volje krenili okrog 16. ure naprej na prelepi Zlatibor.

V sončnem sobotnem jutru smo se odpeljali po čudoviti pokrajini do Prijepolja, kjer so nas lepo sprejeli tovariši iz tekstilnega kombinata ter nas po

razgovoru pospremili do samostana Mileševa. Tu smo si ogledali ene najstarejših in najlepših fresk srednjeveškega srbskega slikarstva.

Pot smo nadaljevali v Črno goro ter se preko Ivangrada povzpeli po strmih in značilno zavutih črnogorskih serpentinah, zaradi katerih se je marsikateremu udeležencu stisnilo srce, na najvišji prelaz Rožaj (1200 metrov). Na vrhu je bilo še precej snega, potem pa se nam je po dobesednem »spustu« odprl krasen razgled na Kosovo polje.

V Peč smo prispeli pozno popoldne ter obiskali čudovito pečko patriarhijo. Nekateri so si ogledali tudi mesto, ki je polno nasprotij. Po dvournem postanku smo se odpeljali proti Prištini, mestu, ki je razdeljeno v dva povsem različna dela: stari del živi v veliki revščini in neurejenem okolju ter novi del, ki s svojimi marmornatimi pročelji in čudovitimi zgradbami nudi vizijo arhitekture v prihodnosti.

Pred znamenito pečko patriarhijo

Na Oplencu

Ulice so bile polne mladih ljudi, za katere so nam povedali, da so večina brezposelni. Nehote se nam je vsiljevala misel o zgrešenih investicijah, saj bi z denarjem, ki so ga vgradili v te palače odprli nič koliko delovnih mest v tovarnah – odgovornosti za vse to se ni moč izogniti.

Prenočili smo v prelepem hotelu v Novem Pazarju, naslednji dan pa smo si ogledali samostan Žiča in se preko Kraljeva odpeljali do Kragujevca. Obiskali smo muzej spominski park Šumarice, kjer so okupatorji in domači izdajalci v enem samem dnevu oktobra 1941 pobili 7000 ljudi.

Muzej v spominskem parku v Kragujevcu

V srbskih samostanih smo povsod srečevali precej redovnic

Med potjo v Beograd smo obiskali še mavzolej na Oplencu pri Topoli, kjer so shranjeni posmrtni ostanki družine Karadžordžević. Ves mavzolej krasijo prekrasni mozaiki z veliko pozlate, ki so neprecenljive vrednosti.

Domov smo se vrnili utrujeni od dolge poti, a zadovoljni, saj smo spoznali nove prijatelje in se ponovno prepričali, da je ni lepše domovine kot je naša Jugoslavija.

**Športne
novice**

TEČAJ ŠE NE NAREDI MOJSTRA . . .

. . . ampak je potrebno veliko vaje, da igranje tenisa postane užitek! Tako pravi naš sodelavec Srečko Lah, ki je tudi letos sodeloval pri organizaciji teniškega tečaja za naše sodelavce. Njegovim besedam verjamem, saj sem jih občutila na lastni koži. Pred leti sem se tudi sama udeležila tečaja tenisa; pričakovala sem, da me bo enotedensko urjenje veččin tenisa približalo vsaj do mojstrovih kolen, pa sem se krepko uštelala. Med ostalimi mojstrovimi tenisa sem spoznala tudi backhand in forhand udarca. Zapisala sem spoznala in to dobresedno drži, kajti ko ju je bilo treba uporabiti v igri, je šlo vse narobe. Seveda so posledice znane: teniške žogice so bile precej več na tleh kot v zraku, temu podobno pa je bilo tudi moje razpoloženje.

Kot je Srečko povedal, se je 5-dnevnega tečaja v Komendi udeležilo enajst nadebudnih igralcev tenisa; čeprav jim je vreme pokazalo zobe, jim volje ni zmanjkalo in če bodo tečajniki še naprej tako vztrajni, bo iz njih še kaj postalo. A potrebno bo še veliko vaje, da jim bo ta zanimiva in razgibana igra zlezla pod kožo. Možnosti za to bo dovolj, saj je našim ljubiteljem tenisa na razpolago teniško igrišče v Komendi vsak torek od 16. do 18 ure vse tja do poznih jesenskih dni. Tam bo tudi kdo od izkušenih igralcev, ki bodo novincem prav radi priskočili na pomoč.

Torej vabljeni vsi ne pozabimo: tečaj še ne naredi mojstra, ampak predvsem vaja!

KEGLJAČI KLJUB ŠPORTNI SMOLI, ODLIČNI!

Svilanitovi kegljači po podrtih kegljih že nekaj časa sodijo v kamniško kegljaško špico. Tudi letošnje sindikalno občinsko prvenstvo bi jih skoraj potisnilo v sam vrh, če jim tik pred zaključkom tekmovanja sreča ne bi obrnila hrbet. Zato so »poskrbeli« najboljši

Meninini kegljači, ki jim je v boju s slabšim nasprotnikom po čudnem naključju pošla sapa. Ker je ta tekma odlašala o naši zasedbi tretjega oziroma četrtega mesta, je zaradi »naključno« izgubljene tekme naša ekipa pristala na nehvaležnem četrtem mestu. Ker pa je natolcevanje grda človeška lastnost, bom razplet na zaključku tekmovanja enostavno imenovala – športna smola.

Sicer pa je naša vrla ekipa imela obilico težav tudi s prisotnostjo na tekmovanjih: ali je bil Zverov Jože nekje na službeni poti, ali je kdo bolan ležal doma, da težav s krajšimi izhodi iz tovarne ne omenjam. Kazenske točke, ki so temu sledile so našo ekipo odvrnile od samega vrha.

Za konec o občinskem tekmovanju le še to: ker informacij o zgodah in ne-zgodah ter rezultatih z občinskega sindikalnega tekmovanja nisem dobila iz prve roke – to je Goričanove, so možne razne zmote in pomote, zato prosim, da mi jih odpustite.

Dve naši kegljaški zvezdi sta sodelovali tudi na republiški kegljaški tekstiliadi v Celju. O njunih uvrstitvah žal ne vemo nič, saj sta kraj dogodkov zapustila takoj po končanem tekmovanju. Ta čas, ko so ostali udeleženci v vselem pričakovanju rezultatov proslavljali končano tekmovanje, sta se naša dva že peljala v jeklenem konjičku (da ne bo pomote: na štirih kolesih) proti Kamniku.

ŽE TRETJIČ – DOBER DAN, NAŠI!

V tretjo gre rado, pravi star pregovor, ki se ga Svilanitove kolesarke tudi držimo: že čez nekaj dni se bomo s kolesi zopet podale na naše rajžanje na Koroško, Benečijo in Furlanijo. A ko boste ta zapis brali, bomo me s potovanjem že pri kraju in če bo vse po sreči, tudi doma. Zato se bom o dogodivščinah s popotovanja po svoji stari »grdi« razvadi razpisala v naslednji številki našega »tekstilca«. Za zdaj le toliko, da vrtimo pedala na vso moč, kajti pot v zamejstvo bo dolga. Vreme nam silno nagaja, saj nam coprnic od tam zgoraj skoraj vsako popoldne pripocpra dež in veter. K sreči dobre vile kdaj pa kdaj le preženejo hudobnico, mē pa takrat odbrzimo s kolesi vsaj na krajšo pot.

Ampak pred odhodom vam bomo pa le izdale skrivnost, v želji, da vam bo koristila v vročih poletnih dneh (upamo, da jih bo veliko): če človek »gara« (kakorkoli že – lahko je to že ležanje na vročem soncu) in me na kolesih to velikokrat delamo, so posledice potovanja neizogibne. Spomnimo se, kolikokrat nam je bilo zaradi te nadloge že neprijetno, prav zoprno, še posebno če smo bili v družbi.

Ničkolikokrat smo se tudi srečevale s to nadlogo, pa nobena žavba, ki smo jo poskusile ni pomagala. Pa smo odkrile veliko skrivnost: v Sloveniji, ali točneje v Ljubljani ob tržaški cesti stoji tovarna ILIRIJA VEDROG. Le kateremu od njenih delavcev je »ratalo«, da je vkup zmešal tako žavbo, ki je kos tudi tej nadlogi. Ponudili so jo »nesrečnikom« na tržišče in jo poimenovali deo krema LIDERA.

Pa saj naj se kar sama predstavi:

deo krema
Lidero

Vsi ljudje imamo težave s potenjem, posebno še v vročih, poletnih dneh. Izločanje potu je normalna fiziološka funkcija, saj se s tem pregreto telo ohlaja, je pa tudi neprijetno, ker se znoj razkrajja in ostane neprijeten vonj, ki moti nas in našo okolico. Ta problem smo doslej reševali z osebno higieno in deodoranti, vendar le za nekaj ur. Odslej imamo na voljo LIDERO, ki nas osvobodi telesnega vonja za tri do štiri dni. LIDERA je plod razvoja domačih strokovnjakov. Nastala je v razvojnih laboratorijih ILIRIJE-VEDROG in predstavlja revolucionarno spremembo na področju deodoriranja, ker deluje drugače od doslej poznanih deodorantov. Ne preprečuje razkrajjanja znoja, ampak njena aktivna sestavina veže sestavine potu tako, da jih čutno ne zaznamo več.

Če ne verjamete našim in njenim besedam je najbolje, da to ugotovite kar sami. Poskusite jo torej!

Za zdaj pa – nasvidenje do prihodnjčič:

Kika

JUGOBANKA

Mnogim v Svilanitu je ime EGERIA že znano, enim pove to ime več, drugim mnaj

SKUPNIH PETNAJST LET

Firma EGERIA INTERNATIONAL, proizvajalec kopalnih plaščev in brisač s sedežem v Tübingenu v ZR Nemčiji je naš dolgoletni partner. Letos teče že šestnajsto leto našega sodelovanja. Prvi začetki sodelovanja segajo v leto 1971. Takrat smo pričeli šivati zanje plašče iz njihovega frotirja. Prvi tak model je bil enostaven plašč TOKIO, katerega so nekaj let vztrajno naročali. Temu so postopoma priključili manjše količine bolj zahtevnih modelov. Sedaj obsega proizvodnja za Egerio lepo serijo modelov, v kateri je enostavni model Beach že zdavnaj zamenjal Tokio in predstavlja kar tretjino plaščev v skupnem naročilu. Poleg tega modela popestrijo njihovo kolekcijo lepi enobarvni modeli z različnimi vstavki, obrobami, vezenjem ter črtasti plašči. V naslednjem enoletnem obdobju (od 1. 7. 1987 do 1. 7. 1988) bomo za Egerio izdelali 68000 plaščev, od tega bo približno polovico komadov iz vzorčastega valka.

V letih sodelovanja smo s skupnimi močmi premagovali mnoge težave tako na področju tekstilne tehnologije kot na tržišču v hudem boju za obstanek med proizvajalci frotirja. Vrata Egerie so bila za delavce Svilanita vedno široko odprta. Vse informacije in podatki, s katerimi je razpolagala Egeria, so bila vedno na razpolago tudi našim strokovnjakom. Tam so iskali dodatna znanja naši delavci iz konfekcije, barvarne, razvoja, šivalnice, tkalnice . . .

Pri racionalizaciji dela v konfekciji so nam nesebično priskočili na pomoč. Poslali so nam dva njihova strokovnjaka, ki sta v konfekciji demonstrirala nekatere novejša načine šivanja. Z racionalizacijo gibov so te metode pripeljale šivilje do tega, da so dosegale krajše čase pri določenih delih. Naši strokovnjaki so te metode tedaj sicer že poznali, toda le teoretično, v konfekcijo pa jih še niso uvajali. Egerijska strokovnjaka sta poleg metode prikazala tudi, kako se delavke – šivilje nauči novih metod in motivira k uporabi le teh. Ko je zaškripalo na tržišču za frotir in so se v egerijskih knjigah pojavile rdeče številke, smo jim neomajno stali ob strani in dobavljali plašče, kljub zapoznelim plačilom. Razumeli smo njihove probleme in občudovali njihov trdi boj za obstanek. Ukinili so sestrsko firmo v Franciji, odpustili kopicu delavcev z lepo odpravnino (trimesečno plačo), do skrajnosti racionalizirali proizvodnjo. Ostali so s tretji-

G. Temmel, hvala za dolgoletno sodelovanje!

Po poslovnih razgovorih je prišel tudi trenutek za sporščen klepet

no delavcev (od 1500 na 500), obseg proizvodnje pa povečali.

Za naše napake in spodrsrljaje najdemo pri njih vedno razumevanje. Dоследni in korektni kritiki dodajo takoj tudi nasvete in podatke o izkušnjah iz njihove dolgoletne prakse.

V dolgoletnem sodelovanju smo dograjevali obojestransko zaupanje in spoštovanje.

V letih 1985 in 1986 so nam zaupali izdelavo prototipov za njihovo kolekcijo. Za primerno plačilo (100.– do 1500.– DM za model) smo njihovo zaupanje tudi opravičili. Z obema kolekcijama so bili zadovoljni.

V iskanju vzrokov za porumenitev belih brisač se je firma Egeria obrnila na

naše strokovnjake s tega področja. Naš beli frotir namreč na svetlobi porumeni. Tudi v tem primeru so bila vrata Svilanita strokovnjakom Egerie na široko odprta. Pokazali smo jim naš način beljenja in barvanja brisač. Za nesebično pomoč so nam bili zelo hvaležni.

V zadnjih dneh maja je potekalo naše običajno vsakoletno srečanje. Kakor so z leti racionalizirali v Egerii proizvodnjo, tako so racionalizirali tudi čas za poslovna potovanja. Obisk pri nas so planirali na dan, ko je pri njih praznik, torej dela prost dan in odmerili so nam le pol dneva. Včasih smo za takšne letne sestanke porabili dva dni. Saj se ob teh prilikah pogovorimo o obnavljanju našega sodelovanja, o programu proizvodnje, o cenah, o izvajanju naročil in drugem. Da bi obdelali široki program sestanka, smo se razdelili v skupine in tako v najkrajšem času obdelali obširne in delikatne teme.

Predstavniki Egerie so nas v uvodu seznanili s položajem na nemškem tr-

Digel resen tudi izven konfekcije

zišču, kjer je po hudem konkurenčnem boju z Brazilijo, Kitajsko in Pakistanom trenutno največja nevarnost Turčija. V tej deželi poteka proizvodnja frotirja še deloma v zelo primitivnih pogojih, kjer lahko obratujejo z minimalnimi stroški.

Vzporedno pa rastejo najmoderneše tekstilne tovarne, v domovino se vračajo začasni delavci iz tujine s kapitalom in znanjem. Povprečna cena iz Jugoslavije uvoženega plašča je bila v letu 1986 DM 36.– iz Turčije pa DM 18,17. V letu 1987 imajo jugoslovanski plašči povprečno ceno DM 41.–; turški pa DM 18. Za jugoslovanske otroške plašče plačajo Nemci 11,90 DM za turške pa 5,60 DM. Pri tem pa turški plašči po kvaliteti ne zaostajajo za jugoslovanskimi. Ponujajo zelo obširno barvno paletu in veliko izbiro žakardskih vzorcev na valku. Ob dramatični razlagi o turški konkurenci na evropskem tržišču so moje misli nehoti poletele v preteklost, ko so se naši deljni predniki pogumno upirali turški nevarnosti. Mi se bomo borili proti Turkom z boljšo kvaliteto in lepimi vzorci.

Kljub tako zaostrenim pogojem na tržišču bo Egeria naročala pri nas plašče in brisače v enakem obsegu. Brisače izdelujemo za Egerio od letošnjega februarja in sicer v valk kvaliteti v dveh dimenzijah in petih barvah. Letna količina bo približno 80.000 komadov.

Zelo živahen pogovor se je razvil med vodjem konfekcije v Egerii in našimi mladimi strokovnjaki iz Študija dela, Razvoja in Računskega centra. Beseda je tekla seveda o računalniški obdelavi in zajemanju podatkov iz konfekcije. Gost nam je na kratko opisal, kako so oni računalniško obdelali konfekcijo in nas predvsem opozarjal na možne napake, ki lahko pri tem delu nastanejo in jih je kasneje težko popravljati. Vprašanja, odgovori, pomisleki, dileme so se vrstili v naglici, kajti čas nas je priganjal. Čakala nas je še primerjava časovnic, ogled nekaterih obratov in končno posebni, slavnostni dodatek letošnjega srečanja – šestnajstega po vrsti, ki je zaključilo petnajsto leto našega skupnega sodelovanja.

Ob poznem kosilu ali zgodnji večerji je za mizo stekel sproščen pogovor o našem preteklem sodelovanju in o načrtih za naprej. Napočil je tudi slavnostni trenutek, ko je direktor tovariš Matija Jenko izročil predstavniku Egerie reliefno plastiko Janeza Repanška za spomin na to pomembno obletnico. Žal smo se ob tej priliki poslovili od vodje razvoja v Egerii g. Temmla, ki je bil vseh petnajst let steber našega sodelovanja in ki je najbolje razumel in znal prisluhniti jugoslovanskim problemom.

Presenečeni nad tako pozornostjo so se predstavniki Egerie zahvalili za lepo darilo. Repanškova umetnina, ki jim je bila zelo všeč, bo v njihovi firmi na častnem mestu. G. Temmel se je ganjen poslavljajal od Svilanita in nas zaprosil, naj njegove poslovilne besede prenesemo na vse delavce, s katerimi se je srečeval v Svilanitu. »V pet-

najstih letih sem spoznal veliko delavcev v Svilanitu in vsi so mi bili ne samo dobri sodelavci ampak tudi prijatelji. Tega obdobja se bom vedno rad spominjal.«

Tako smo zaključili naše letošnje srečanje in si polni optimizma segli v roke.

Alenka Doplihar

Aktualno družbeno ekonomski problemi tekstilne industrije Slovenije – šolstvo

PRISLUHNIMO APELU ŠOLNIKOV

V Industriji bombažnih izdelkov v Kranju je bilo 16. maja republiško strokovno posvetovanje, ki ga je pripravila Zveza inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije na temo Aktualni družbeno ekonomski problemi tekstilne industrije s poudarkom na temi Tekstilno strokovno šolstvo in kadri.

Uvodni referat o položaju tekstilnega strokovnega šolstva je podala Dragica Nenadič, predsednica skupščine Posebne izobraževalne skupnosti za tekstilno usmeritev v SR Sloveniji. Podala je celovito problematiko kadrovske strukture zaposlenih v tekstilni industriji, vse navzoče pa tudi seznanila z glavnimi spremembami zakona o usmerjenem izobraževanju za naslednje šolsko leto 1987/1988. V tekstilnih šolah se zmanjšuje del ur splošnih predmetov in povečuje število ur na strokovnih predmetih. Ugotavlja se, da je bila z usmerjenim izobraževanjem tekstilni industriji storjena precejšnja škoda in so absolventi tehničnih in poklicnih šol prihajali v tovarne z velikimi vrzelmi znanja, ki so pogoj za uspešno delo in pridobivanje izkušenj iz dela.

Zvone Černe, sekretar poslovnega združenja tekstilne industrije Slovenije je kot uvod v razpravo povedal, da ob zastareli tehnologiji in strojih, razširitvi zlasti konfekcijskih kapacitet, za vse tekstilce **ne bo dela** in da je pogoj za uspešen izvoz, ki je nujen, tudi dober kader, ki načrtuje moderno tehnologijo. Poudaril je, da so prav pred kratkim na Poslovnem združenju dobili elaborat in pregled dosežkov turške tekstilne industrije, ki je v dveh letih povečala svoj izvoz v države zahodne Evrope kar za petkrat in nam bo v bodoče zelo resen konkurent na tem področju. Vzpon turške tekstilne pa tudi druge industrije je prav neverjeten.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki šolskih institucij tako kranjske Tekstilne in obutvene šole ter mariborske Tehniške šole. Šolniki srednjih

in poklicnih šol opozarjajo, da je vse premalo vpisa v tehnične poklice primarnih dejavnosti (tkanje, predenje, barvanje) in da ni učencev niti za en razred, pa še te razrede, če jih sploh napolnijo zberejo iz učencev, ki so bili odklonjeni na drugih šolah. Praviloma je uspeh teh učencev tudi v povprečju slabši, kot bi bil uspeh pri normalno vpisanih. Edinole za konfekcijo se prijavi po 90 učencev, za te pa morajo izvesti selekcijo s sprejemnimi izpiti in jih veliko potem odpade.

Prav tako ni interesa za izobraževanje na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani in na Visoki tehnični šoli v Mariboru. Predstavnika teh dveh visokošolskih ustanov ugotavljata, da se veliko števil mladih še vedno odloča za študij družboslovnih ved ali pa perspektivnih tehničnih ved (elektro, strojna, itd.). V zadnjem času je upadlo tudi zanimanje za šolanje ob delu, čemur je lahko več vzrokov. En od teh so prav gotovo visoki stroški šolanja, drug močan vzrok pa priznavanje strokovne izobrazbe na osnovi z delom pridobljenih delovnih zmožnosti. Vse to samo še slabša kadrovska strukturo zaposlenih in položaj tekstilne industrije nasploh.

V razpravi so sodelovali še nekateri drugi razpravljalci kot predstavnik Zavoda za tehnično izobraževanje, sekretar republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije in strokovna sodelovka Zavoda za šolstvo za področje tekstila.

Iz vsega povedanega lahko sklenemo, da v zaostrenih pogojih gospodarjenja še kako potrebujemo dobre in sposobne kadre, ki bodo sposobni načrtovati nadurno tehnologijo z vsemi zahtevami kvalitete. Apelu šolnikov, naj tudi združeno delo prispeva še več k razvoju in popularizaciji tekstilnih poklicev, so se pridružili tudi vsi, sicer bolj maloštevilni udeleženci posvetovanja.

Hubad Anka

Delovanje sindikata dejavnosti tekstilne in usnjarske predelovalne industrije Slovenije

DELAVEC ZA STROJEM NI KRIV ZA IZGUBO TOVARNE

19. in 20. maja smo se člani republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije sešli na redni letni seji in seminarju, ki je vključeval najaktualnejša dogajanja pri nas in v svetu.

Rezultati gospodarjenja tekstilne industrije Slovenije

Na 6. seji republiškega odbora so bili obravnavani rezultati gospodarjenja v letu 1986 in I. kvartala leta 1987. Večja pozornost je bila dana obravnavi rezultatov I. kvartala glede na nov obračunski zakon. Za tekstilno industrijo je značilno, da so imele izgubo Toper Celje, Kroj Škofja Loka, Tekstil TOZD Tonosa Ljubljana. Težave so prvič nastopile v Kroju, saj so si vsled pomanjkanja materialov le-te nabavili na zalogo, prav tako tudi pomožni material, povečujejo se jim zaloge gotovih izdelkov, ne dobijo kreditov in je vprašljiva mesečna akontacija OD-plača. Ker so sezonci, bo njihov položaj rešen šele v III. kvartalu. Posebej kritičen je položaj Topra, ki je pod ukrepom družbenega varstva in ima trenutno že tretji sanacijski program v zadnjih sedmih letih ter v tem času že veliko kadrovskih menjav na vodilnih delih in nalogah. Tudi sami ugotavljajo, da so strokovnjaki velik problem, saj kadri vseh profilov zapuščajo delovno organizacijo. Preštevilni obrati in kooperanti pa njihov ekonomski položaj samo še poslabšujejo. Za te dislocirane obrate se išče interesente in možnosti za odcepitev preko Gospodarske zbornice Slovenije in zbornic drugih republik.

Usnjarsko-predelovalna industrija Slovenije skoraj v celoti posluje na robu rentabilnosti, tako celo dobri kolektivi kot so Peko Tržič in Planika Kranj. V izgubi je ponovno Lilet Maribor, ki naj bi mu v bodoče pomagali strokovnjaki Peka ali Planike, seveda pa je predpogoj ureditev njihovih medsebojnih odnosov in reorganizacija podjetja.

Po zaključni razpravi so bili sprejeti nekateri zaključki, najpomembnejši med njimi pa so zmanjšanje zaposlovanja v obeh panogah, povečanje izvoza, doseganje planskih rezultatov ter aktivno sodelovanje organov republiškega odbora za uspešno sanacijo že grozečih stečajev Topra in Lilet.

Miha Ravnik, predsednik ZSS

Naloga sindikata v zaostrenih gospodarskih in političnih razmerah (družbeno ekonomski položaj gospodarstva, proizvodnja)

Predsednik slovenskih sindikatov Miha Ravnik nas je na seminarju seznanil s problematiko negativnih gospodarskih gibanj letošnjega leta. Vsi dejavniki gospodarjenja se slabšajo (zmanjšana proizvodnja, izvoz), kar poslabšuje družbeno ekonomski položaj republike. Zato je v vseh sredinah treba podati realne ocene vzrokov in ukrepe za izboljšanje stanja. Ugotavlja se, da 30 % delovnih organizacij nima sprejetih planov, še manj pa razvojnih programov. Vse možne aktivnosti je v gospodarstvu potrebno usmeriti na povečanje proizvodnje in produktivnosti, realizacijo planov, ker brez doseganja fizičnih pokazateljev

ne more biti delitve. Novi sistemski zakoni prinašajo velike spremembe in je prav, da se prej delavcu pove, kaj prinašajo in zakaj so osebni dohodki lahko slabši. Prav je, da vsakdo za strojem pozna probleme delovne organizacije.

V Sloveniji je po zadnjih podatkih iz lanskega leta nepokritih izgub v 18 delovnih organizacijah z 2500 delavci, kjer ni druge rešitve kot stečaj, v Črni gori na primer, pa je ogroženo kar 150.000 delavcev. Prvi kvartal letošnjega leta je imelo v Sloveniji izgubo kar 707 delovnih organizacij s 145.000 delavci, vrednost teh izgub je 1000 milijard. Kot trdi predsednik, je naša notranja jugoslovanska nelikvidnost hujša kot vsi naši dolgovi do tujine skupaj.

Oslonitev na lastne sile

V današnjih razmerah se pogóji gospodarjenja bistveno menjavajo, zato morajo delavci zaupati v vodstvo delovne organizacije. Prave in pravočasne odločitve vodilnih so lahko tudi rešitev pred izgubo. Pomembni so timi v vodstvu in njihova enotna stališča. Brez timov ni dobrega dela in te time je treba ustvariti, ki tudi pred delavci probleme jasno povedo. Če vodilni in vodstveni ljudje niso dobri, se jih mora zamenjati. Izkušnje kažejo, da v večini delovnih organizacij začnejo naprej pešati medsebojni odnosi na vrhu, kmalu pa se začnemo pogovarjati o izgubah in težavah DO. Veliki izgubar, kot npr. Gorenje, se je uspešno rešil izgub tudi zato, ker so zamenjali ves vodstveni in vodilni kader do zadnjega predelavca. Delavec, ki je 20 ali 30 let delal za strojem, prav gotovo ni kriv, če podjetje zaide v izgubo.

V republiškem sindikatu se pripravlja ekonomska, socialna in pravna ocena delovnih organizacij z nizkimi OD in uskladitev panožnih sporazumov tako, da za približno isto delo dobiš enako plačilo.

Samoupravna organiziranost

Veliko je upravičenih kritik na delovne sindikate; z zamudo je vključen v organizacije ob ukinjanju TOZD-ov, premalo je aktiven pri postavljanju planov in zakonov; običajno je poklican šele, ko nastopijo problemi in pre-

kinitve dela. Sindikat bi moral do vsakega vprašanja imeti svoje jasno stališče.

Na socialnem področju je narejeno več: urejena je socialna varnost, prevozi, zaščita delavca, pogoji dela. Te pridobljene stvari se še premalo cenijo. Ustvarimo torej še boljše pogoje za novo generacijo, ki prihaja in nima takšnih perspektiv!

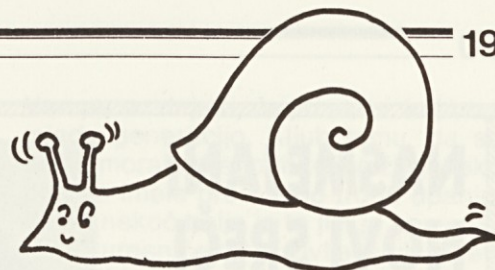
Delo med ljudmi

Vloga vodilnih sindiklanih delavcev, je da poznajo delovne sredine, njihova hotenja, želje in probleme. Nezadovoljstvo delavcev je tudi vzrok nepravilnega dela v sindikatu, zato jim prisluhnimo, ko opozarjajo na probleme. Odgovorni so, da sprožijo problem na pravem mestu pred prekinitvijo dela in ne ob prekinitvi dela, ko so bolj v vlogi poslušalcev. Še je med delavci pripravljenost za razumevanje naših gospodarskih težav, lahko pa se ta trenutek tudi zamudi.

Še bi lahko naštevala zanimive teme s seminarja, vendar pa sem strnila le tišto najzanimivejše, kar je v prihodnje naša skupna naloga in obveznost za uspešno delo sindikata in delovne organizacije.

Anka Hubad

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA!

Izrek, nastal iz ljudstva nam pove, da je razmišljanje in reševanje stanovanjskih oziroma bivalnih pogojev za vsakega človeka ali družino eno temeljnih življenjskih vprašanj. Različni smo v možnostih, različni v hotenjih, zato je tudi različnih interesov skoraj toliko, kolikor je zaposlenih delavcev. V delovni organizaciji Svilanit je bil vedno prisoten poslušaj za reševanje stanovanjske problematike, seveda ob danih dohodkovnih možnostih delovne organizacije, ki so v preteklosti obdobju nihale.

Za določena pravila igre na tem področju smo se skladno s stanovanjsko zakonodajo domenili v našem internem pravilniku upoštevajoč tudi določbe občinskega samoupravnega sporazuma, ki ureja problematiko pridobivanja in delitve stanovanjskih sredstev.

Operativno je v naši delovni organizaciji zaupana naloga izvajanja politike delitve stanovanjskih sredstev, skladno z našim internim aktom, komisiji za družbeni štandard, ki je to delo pre-

vzela od »komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev«, katera je bila v preteklosti formirana samo za reševanje tovrstne problematike. Kljub dejstvu, da imamo stanovanjska sredstva, ki jih oblikujemo v stanovanjskem skladu in se dosedaj napajajo na osnovi tekočih osebnih dohodkov po temeljnih organizacijah, imamo formirano komisijo na ravni delovne organizacije v smislu vodenja enotne politike delitve stanovanjskih sredstev. Skozi leta dela samoupravnih organov na tem področju se pojavijo pri vsakokratnih delitvenih razmerjih dilemična vprašanja, kot n.pr. odnos med sredstvi za individualno gradnjo, adaptacijo, nakupa stanovanj, namram sredstvom za nakup solidarnostnih stanovanj. Zaradi možnosti individualne gradnje na območjih s katerih je večina delavcev Svilanita je prevladala približno enakovredna delitev v razmerju cca 50:50 %, čeprav je tendenca še v letu 1986 bila opazna v korist individualne gradnje. Obenem se v razpravah dostikrat ustavimo pri vprašanju do kolikšne mere so ta sredstva solidarnostna za reševanje najkritičnejših stanovanjskih problemov ter do katere meje jih delimo le po načelu pravice iz združevanja sredstev posameznega delavca v stanovanjski sklad. Kot razrešitev teh dilem je strokovni svet in komisija za družbeni štandard sprejela odločitev, da bo pri individualnem določanju pravic iz stanovanjskih sredstev striktno upoštevala načelo, da naj bi se vsakemu delavcu Svilanita stanovanjski problem reševal samo enkrat ob individualni pravici vsakega delavca kot posameznika, navkljub pretekli preživetni praksi, ko je v primeru zaposlitve zakoncev imel pravico do kandidiranja le en od zakoncev.

Nova zakonska določila prinašajo spremembe na področju oblikovanja stanovanjskih sredstev, ki naj bi se v bodoče oblikovala po enakih načelih kot sklad skupne porabe, to pa nam seveda prinaša spremembo v tem smislu, da nastopi večji riziko glede zjamčenosti oblikovanja stanovanjskih sredstev.

Praksa na področju dela stanovanjske oziroma komisije za družbeni štandard nam narekuje, da bomo spet morali pristopiti k podrobnejšemu dodefiniranju določenih členov pravilnika o reševanju stanovanjskih vprašanj, ki so se pri uporabi v praksi pokazali operativno nedodelani.

Jerman Alojz

»Podmladek« tudi v gasilskih vrstah

NASMEJANI NOVI SREČI NA POT

*Metka Vrtovšek,
poročena Sladič*

*Nataša Jagodic,
poročena Stele*

Anka Logonder, poročena Kalan

*Marija Dačar,
poročena Klopčič*

*Lojze Golob ml. brez žene, ki je 17. aprila letos
prinesla domov sina*

Tončka Mejač, poročena Štirn

SVILANIT BREZ SVOJIH UPOKOJENK NE MORE!

Na posameznih delih in nalogah v delovni organizaciji pride včasih do »kratkega stika«, do problema, ko zaradi različnih vzrokov, največkrat zaradi bolezni, ostane delovno mesto nenadoma nezasedeno. In na koga se obrnemo takrat? Potrkamo na vrata naših upokojenih sodelavcev in jih prosimo za premostitev nastalih težav. Trenutno imamo štiri tovarišice, ki so s Svilanitom podpisale pogodbo o delu: v kontrolni službi Jožica Suštar pregleduje tkalske napake v blagu, v oddelku osebnih dohodkov Francka Martinc izračunava določene podatke, ki jih zahteva Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v pripravljalnici in v delovni skupnosti skupnih služb pa Marija Volk in Štefka Zorman čistita prostore. Na vprašanje kako so se počutile, ko jih je tov. Jerman prosil za pomoč, so odgovorile, da so bile izredno presenečene, obenem pa počaščene in srečne, da se Svilanit še spomni nanje. Seveda pa bo dobrodošla tudi nagrada za opravljeno delo, saj jim bo pripomogla h kakemu »priboljšku«. Izražale so ponos in zadovoljstvo, da so v preteklosti pripadale Svilanitu in da mu tudi kot »penzionistke« še lahko koristijo. Pravijo, da vlada v Kamniku splošno mnenje, da je lahko vsak ponosen, kdor je zaposlen v Svilanitu, saj v zadnjih letih dosega zavidljive poslovne rezultate in nudi lepe osebne dohodke. Tudi zunanji videz in urejenost tovarne kažeta na zdrav, priden, deloven kolektiv. Naše »pogodbene« sodelavke pa izrekajo čestitke vodstvu, ki je znalo v teh težkih časih »krmari« in sprejemati pravilne poslovne odločitve.

Ob ponovnem vstopu v tovarno so imele rahel strah, kako jih bodo sprejeli nekdanji sodelavci. Jožica je dejala, da je bila od nestrpnosti kar mokra po hrbtu. Vendar je bila začetniška kriza hitro premagana in so se v delo hitro živlele. Pravijo, da so se ob mlajših sodelavkah kar pomladile.

Posebno poglavje pogovora z njimi je bil odnos delovne organizacije do upokojenih sodelavcev. Svilanit je svetel vzor, kako naj bi se podjetja obnašala do njih, saj marsikje kmalu pozabijo nanje. Svilanit pa jih vsako leto povabi na izlet ali organizira srečanje z upokojenci v tovarni ob pogostitvi in družabnem popoldnevu. Posebno pa se razveselijo denarne nagrade, ki jim ob visokih življenjskih stroških še kako prav pride. Zdaj se tudi čisto drugače

razveselijo čestitke, ki jo prejmejo za rojstni dan. Tudi Svilanitove počitniške kapacitete zelo radi koristijo. Letošnji regres pa je krona vseh pozornosti. V imenu vseh upokojenih sodelavcev se zahvaljujejo Svilanitu za tako plemenito odločitev.

Glede ponovne zaposlitve so imele tudi nekaj pripomb. Jožica je obžalovala, da v kontroli še vedno ni toliko vozičkov, kot bi jih rabili, Marija se je pritožila nad zelo izrabljeno metlo, menda isto, s katero je pometala še v času aktivne zaposlitve. Štefka in Francka pa sta pohvalili delavnost in pozornost zaposlenih na upravi. Štefka je poudarila, da je imela o ljudeh na upravi povsem napačno, negativno mnenje in ga je zdaj čisto spremenila.

Volkova Marija nam je že velikokrat priskočila na pomoč

Zormanova Štefka nam tako lepo čisti prostore

Vse pa so dejale, da jih skrbi, kaj bo z mlado generacijo. Kljub temu, da so same morale prehoditi težko življensko pot, so imele pred sabo trdno upanje, da bo nekoč bolje in to jim je pomagalo pri uresničevanju življenjskih ciljev. Opažajo pa, da mladina nima teh ciljev, saj jim tudi družba onemogoča,

Marinčeva Francka na »starem« mestu

Suštarjeva Jožica je bila začasna kontrolorka blaga

da bi si jih ustvarili. Zato je tudi med mlado generacijo zadaj več kriminala kot včasih.

Štefka je še dodala, da je lepo, ko si mlad, ko te družba rabi, a tudi življenje upokojenca prinaša svoje zadovoljstvo. Nisi več toliko vezan na čas kot včasih, saj lahko delaš, kar se ti zdi.

Ob koncu so se simpatične sogovornice razveselile vprašanja, če bi se ob minimalni finančni udeležbi pridružile organiziranemu letovanju upokojencev v predsezoni ali posezoni na Rabu. V delovni organizaciji namreč razmišljajo tudi o tej obliki letovanja za upokojence. Dejale so, da bi na ta način marsikdo prvič videl Rab in užil rezultate minulega dela v Svilanitu.

OGLASITE SE ŠE!

DRUŠTVO UPKOJENCEV
KAMNIK
61240 KAMNIK - Kolodvorska 5
Kamnik dne 22/5-1987

"S V I L A N I T"
K A M N I K

Z veseljem smo se odzvali vašemu povabilu in pripravili razstavo ročnih del članov društva upokojencev Kamnik ter jo namenili vašim delavkam za osmi marec - dan žena. To je bilo naše tovrstno sodelovanje z delovno organizacijo prvo, zato smo še zvečjo odgovornostjo pristopili k pripravam. Upamo, da je prireditve dobro uspela in da so bile vaše delavke z razstavo zadovoljne.

Nad vse prijetno smo bili presenečeni z vašim izdatnim finančnim nakazilom - 70.000.- din, ki nam bo v mnogočem pomagal pri urešničenju naših nalog v letu 1987, ki so dokaj obsežne.

Celotnemu delovnemu kolektivu iskrena hvala za razumevanje in vaš prispevek.

Za nadaljnje sodelovanje se priporočamo in vas tovariško pozdravljamo.

Predsednica ženske sekcije
Ljudmila Dolenc

L. Dolenc

Predsednik DU
Stane Šimčič

Stane Šimčič

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se sodelavkam iz oddelka butik, drobnih izdelkov in modelarne, od srca zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Tončka Žebaljec

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz konfekcije frotirja in kontrole, ki so mi stali ob strani ob smrti moje drage mame, ji podarili cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Fani Čevka

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se vsem sodelavcem od srca zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Tone Jeglič

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se vsem sodelavcem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Roman Repnik

ZAHVALA

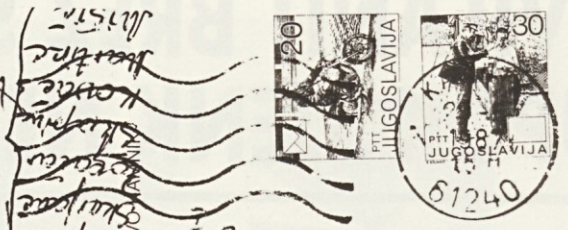
Ob smrti mojega očeta Štefana Vidica se vsem sodelavkam in sodelavcem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Cecilija Erzar

KAMNIK — panorama
SLOVENIJA — JUGOSLAVIJA

*Še vedno rednega
menskega občinstva upokojencev
konec presenečenih
sem, da ste se vanj tako
lepo spomnili ot priliki
izplačila regije. Name vsem
že simo se udeležiti postopila
vsega in vseh tega praznika
in spet stari, kar si želim
vsega*

Tisk: "Glasnik", Nova Gorica - 1985
Foto: A. Anderlič; Dobrovolje

Kamnik 22.5.87

ZALOŽILO TURISTIČNO DRUŠTVO
"Svilanit"
uprava-tajništvo
61240 Kamnik
Kovinarska 4

**Upokojili
so se**

SPOZNALA SEM PRAVO REZKO

Veliko let sva ob delu preživele skupaj, toda vsa ta leta je bila tiha in delovna, lahko bi rekla celo neopazna. Šele v tem razgovoru sem spoznala pravo Rezko Vrankar: zgovorno, uporno in izredno močno osebnost.

Njeno življenje je bilo tako polno, da bi lahko o njej napisala lep roman. Kramljali sva in kramljali in iz besede v besedo sem spoznavala, da takšne Rezke sploh ne poznam. Življenje je imela težko, tako kot vsa generacija, ki je preživljala strahote NOB. Doma je bila iz številne družine. S trinajstimi leti se je začela njena pot do osamosvojitve. Nekaj let je preživela pri kmetih, kot mlada pomoč pri varstvu otrok. Leta 1947 pa je nastopila svojo prvo »pravo službo«, kot pravi sama. Zaposlila se je v Mariborski tekstilni tovarni kot tkalka. V tistem času so mlade tkalke združevali v brigade. Te brigade so štele štiri tkalke, ki so izmenično posluževale tri stroje. Kljub temu, da je bila z delom zadovoljna, jo je motila velika oddaljenost od njenega rojstnega kraja. Delo v Mariborski tekstilni tovarni je zapustila in se vrnila v domači kraj. Zaposlila se je v tkalnici v Mekinjah. Med tem časom pa si je ustvarila tudi družino. Nekaj let je zaradi varstva otrok delo celo prekinila. Leta

1966 je bila iz tkalnice svile premeščena na dela in naloge čiščenje metraže. Tam je delala dve leti, nato pa je nekaj časa klasirala brisače. Leta 1968 pa je bila sprejeta na dela in naloge popravilo napak, kjer je delala do svojega odhoda.

Na moje vprašanje kako bo preživljala prosti čas, ki je pred njo, mi je odgovorila, da bo najpreje malo počivala. Sedaj bo imela čas, da se bo posvetila sebi in možu, saj ji v preteklosti zaradi številne družine to ni bilo mogoče. Pravi, da ji tako lepo kot sedaj, ko so otroci preskrbljeni, ni bilo nikoli. Rezka, vsi vam želimo, da bi dneve, ki so pred vami čim brezskrbneje uživali.

Rems Jelka

SREČNO, SOSEDA PAVLA

Še ena sodelavka se je poslovila od nas in odšla v pokoj. To je Uršič Pavla, ki se je v Svilanitu zaposlila pred 25 leti. Z delom je pričela v previjalnici in na tem delu je ostala enajst let. Zaradi zdravstvenih težav ni mogla več opravljati tega dela, zato je bila premeščena na lažje delo v konfekcijo – v oddelek drobnih izdelkov. Tu je delala kot adjustirka in kot šivilja do upokojitve. Pridna in vestna delavka je bila naša Pavla. Premagovala je vsa bremena delavke, matere, žene. Delala in živela je s tovarno v slabih in dobrih časih.

Ob slovesu je povedala, da bo še prišla v tovarno pogledat, saj je blizu. Časa pa ji ne bo preveč ostajalo, saj bo pazila na vnuka, pomagala sinu, ki a ustvarja novi dom, negovala rože in vrt in še in še je naštevala, kaj vse ima v planu.

Zato Pavli želimo, da bi še veliko let preživela v zdravju in zadovoljstvu in da se ji bi vsi načrti uresničili.

Rijavec Zdenka

MINKA, HVALA ZA PREDANO DELO

Po dolgih letih uspešnega dela nas je zapustila in odšla v več kot zaslužen pokoj naša dolgoletna sodelavka Minka Kobetič. Pri nas se je zaposlila že leta 1961, ko je prišla iz Jarš in delala kot tkalka v tkalnici frotirja in kasneje kot klaserka. Leta 1967 je bila sprejeta na delovno mesto kolekcionarke I., katera dela je opravljala vse do upokojitve. Minka je bila ves ta čas izredno marljiva delavka v svojem delovnem okolju pa je imela zelo kolegialen odnos do sodelavcev, tako da je uživala vsestransko priljubljenost in spoštovanje. Narava dela, ki ga je opravljala je bila taka, da je bilo mnogokrat potrebno v zelo kratkem času pripraviti kolekcije za naše kupce na domačem ali tujem trgu, kar pa je Minka vedno dobro in hitro opravila.

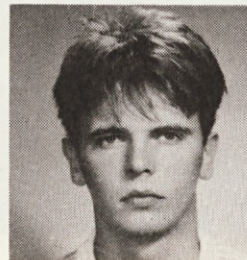
V naši delovni organizaciji je bila zaposlena 26 let, v obdobju, ko smo preživljali težke in dobre čase Svilanita. Minka je ves ta čas živela s tovarno in delala v njej in s tem kazala vso predanost delu in našemu kolektivu, zato Minka: »Hvala ti za vse storjeno in prijateljski odnos do sodelavcev«.

Ob odhodu v pokoj ti želimo še veliko srečnih, predvsem pa zdravih let v krogu svoje družine.

Repič Marjan

Dobrodošli med nami

V komercialni službi se je v naši delovni organizaciji zaradi odhoda dosedanje Romercialistke za prodajo svilenih izdelkov zaposlil nov sodelavec. To je Peperko Edvard, ki za nas ni čisto nov član kolektiva, saj je bil v času šolanja na ekonomski srednji šoli večkrat na poletni počitniški praksi v računovodstvu in po končani šoli tudi zaposlen kot pripravnik. Pri nas je opravil tudi pripravniški izpit in pred odhodom na služenje vojaškega roka tudi nadomeščal odsotno delavko na porodniškem dopustu na nalogah splošnega knjigovodje. Po odsluženi vojaščini je dobil službo v Ljubljani kot komercialni referent v delovni organizaciji Ona-on. Tu je pridobil izkušnje na komercialnem področju, zato se je prijavil na naš oglas za delo komercialista.

Vesel je, da je zopet dobil delo v domačem kraju in ker se je začel uvajati v delo ob pomoči sedanje komercialistke upa, da se bo v delo dobro uvedel, ker to delo opravlja z veseljem in da bo opravičil zaupanje delovne organizacije, kar bo poskušal dokazati z vestnim delom.

V prostem času rad nabira gobe, zanima ga parapsihologija in znanstvena fantastika, od športne dejavnosti pa mu je najbolj všeč plavanje, s katerim se rekreativno dosti ukvarja.

Novemu sodelavcu želimo pri delu čimveč uspeha in dobro prodajo.

Jerman Alojz

Nesreča nikoli ne počiva

Deževje ni nič prijetno, tako za kmetovalce kot tudi za delavce v Svilanitu. Ob vsakem večjem deževju se nam zgodi, da v previjalnici kaplja s strehe in iz žlebov. Toda takšnega naliva, ki smo ga doživeli v četrtek, 4. 6. nekaj po 1. uri ponoči res že dolgo ni bilo. Zaradi obilice vode med nalivom, odtočni kanali v previjalnici niso mogli odvajati vode v kanalizacijo in je zato prišlo do manjše poplave. K sreči sta delala v nočni izmeni tudi delavca pri škroblilnem stroju, ki sta takoj obvestila varnostnike in ostale delavce. Obveščeni so bili tudi

obratovodja tov. Jenko Emil, tov. Zobavnik Stane in gasilec Mejač. Tov. Jenko Emil se je kljub dežurstvu v popoldanski izmeni takoj javil v podjetje. Prišel je tudi vodja vzdrževanja in energetike Zobavnik Stane. Z nasveti in organizacijo sta veliko pripomogla, da ni prišlo do večjih posledic in škode. Za eno uro so se ustavili stroji v tkalnici in vsi delavci nočne izmene so pograbili metle in omela in odstranjevali vodo iz previjalnice. Zaradi sigurnosti štá do jutra ostala v podjetju tudi tov. Zobavnik in Jenko.

M. D.

Za spominski album

**NAŠ
SINDIKALNI
DAN**

Fantje na vas so šli...

Le o čem razmišlja Jurčič?

Mladi trenutek zase

Ta hiša je »povila« Jurčiča

Šopek deklet iz šivalnice na vrhu Lisce

Pred Krjavljevo kočó

Za žejo je najboljša Radenska

Najprej smo zmočili grla...

... nato smo zapeli,

Pritegnili so Jaku

... potem pa se veselo zavrтели.

Dovolj časa za pomenek

Koliko pevskih talentov imamo...

Svilanit

61240 KAMNIK, KOVINARSKA 4, JUGOSLAVIJA
TEL.: (061) 831-711 / TELEX: 31318 YU FROTIR